

RAF

Edebiyat,
fikir,
kültür,
sanat
derginiz.

6 Rafügüzaf
Bülteni

11 Yekta Kopan
ile Röportaj

29 Beyaz
Yaka

38 Doğu
Ekspresisi

Yıl: 3
Sayı: 27
Mart- Nisan 2024

İmtiyaz Sahibi
Süveyda Güleç

Genel Yayın Yönetmeni
Süveyda Güleç

Editör
Alperen Dil

Tasarım
Gül Sultan Çiçek
Zeynep Sude Alataş

Kapak Tasarım
Rabia Gülşah Gültaş

Sosyal Medya Ekibi
Ayçan Küçükkaya
İlkin Yıldız
Seleme Bilgili

Website Sorumlusu
Hakan Karaduman

İçerik Ekibi
Aybike Ulubaş
Ayşe Nur Kapıcı
Nehir Yılmaz

İletişim
iletisim@rafdergi.com

raf.dergi

raf_dergi

02 Editörden

03 Güneşte
Fırtınalar
Kopuyordu
Şiirhane

04 Sakin Bir
Akşamın Hüzünü
Şiirhane

05 Lafügüzaf
Bir Kelime

06 Rafügüzaf
Kitap Kulübü

07 SEKİZMARTİNSANLARI
Şiirhane

09 Alabildiğine:
Bir Düş-üş-ün
Hikayesi
Hikaye

11 Yekta Kopan ile
Röportaj
Röportaj

14 Fayans Kırıkları
Şiirhane

15 Senin Oğlun
Bir Fahişe
Şiirhane

16 Aramızda
Podcast

17 Ziyaret
Hikaye

19 Serme Saçlarını
Hastane
Koridorlarına
Şiirhane

20 Mabel Matiz
Konser Anı

21 Osnabrück'te
Bir Kadın
Şiirhane

22 Foto-Sentez

23 Düş
Deneme

25 Piyas
Şiirhane

27 Şiirhane

28 Green Book -
Yeşil Rehber
Filmsever

29 Beyaz Yaka
Hikaye

32 Sefir-i Aşk
Şiirhane

33 Aptallarla ne
Yapmalı
Kitaplık

34 Medet'sizlik
Deneme

35 Yabancıya
Notlar
Şiirhane

36 Candan'a
Mektuplar
Mektup

37 Şiirhane

38 Doğu Ekspresi
Gezgin

41 Kül
Şiirhane

İÇİNDEKİLER

Uzun ve soğuk gecelerin sonunda baharın göz kapakları açılıyor üzerimize. Sümbüller, menekşeler, kardelenler toprağın karnından bir bir doğuyor. İlkbaharın sıcaklığı yeni yeni ulaşıyor bize. Şu yeşillenmiş ağaç dalı, orman kokusunu taşıyor içinde. İnsanın tüm evreni taşıdığı gibi gözbebeğinde. Sevgili okur, sen bu doğasın, bu uçan kuş, bu açan çiçek, bu düşen yapraktasın. Bir parça her şey ve herkessin. Baharın gelişinde sen varsın. Belki de uzun süredir unutulmuş olan duyguları ve hayalleri yeniden hatırlamanın tam zamanı şimdi. Kat kat gömdüğün yerden çıkar acılarını, yaralarını, geçmişini... Bir tahta sandık içinde unutulmuş aşkın izlerini. Sevgili okur, yeniden sevmeye alışacaksın.

Berrak bir nehirde bulduğun yüzünün yarısını, takvimlerde sakladın aylarca. Şimdi saklandığın yerden çıkma zamanı. Bahar, sen nerede olursan ol gelecek, sana kavuşacak, seni tamamlayacak. İster güvendiğin limanların sakin sularında sallanırken bir o yana, bir bu yana, ister bilinmez iklimlerin rüzgarında savrulurken bir sağa bir sola... Yine de hatırla, sevgili okur yalnız değilsin bu dünyada. Baharın çiçekleri gibi, içimizde yeni başlangıçların yeşermesine izin verdiğimiz, hayallerimize ve kendimize inandığımız, kalbimizdeki baharı canlandırdığımız bir mevsim bekliyor bizi. Sevgili okur, bu dünyadaki varlığın, bu varoluşun bir parçasısın. Baharın sıcaklığında kendini yeniden keşfedeceksin.

Şevval Özdemir

Güneşte Fırtınalar Kopuyordu

karanlık bir kutbun yeni yetme ışıklarında
terk edilmiş bir kilisenin köşebaşında, öylece

saçlarımı deldi damla, şehrin şebeke suyuna karıştı göz kanlarım
kafamı delik deşik etti rüzgar, kıyafetlerimi ütöledi kalın ses
oysa şimdi, öylece, güneşte fırtınalar kopuyordu
sevginiz birbirinizi parçalıyor, dedi annem
annem ilk defa konuştu benim kanayan sularıma
kafamı delik deşik etti sözleri, sözleri parçaladı kutbun dağılgan ışıklarını
sevginiz dedi annem, birbirinizi parçalıyor
güneşte fırtınalar kopuyor, göz kapaklarımdan sızıyor içeri güneş
büyük şehirlerden bozuk paralar getirin
kurşun kurşun olsun pas tutmuş demirler
terk edilmiş bir caminin sadaka kutusuna atıp
ölmek için en güzel yaşı referandum yaparak
musalla taşına yatırın beni sonra
güneşte fırtınalar koparken,
karışsın kanım şehrin içme suyuna

Sakin Bir Akşamın Hüznü

Zeynep İrem Akyazı

her gündeğümü diledim bir mezarı,
insanların çabasızlığına karşı durmayı.
neşemi kaybettim bir ekim günü,
bir daha güldürmedi hiçbir sonbahar yüzümü.
ne etsem sonu senin mutluluğun içinmiş.
nereye kaçsam senden saklanmak için.
konuşsam dinlemen,
ağlasam duyman için.
öyle gülme yüzüme karşı,
buruk bir vedaya düğümlüyüz.
koscoca ömrümüzde bir sevdaya tutulmuş,
hem de çok yanmış bir külüz.
kırgınlığım geçmiyor günlerdir,
kırgınlığımın sana tebessümü kalmamış.
bıraktığın yaralarda çiçeklerim açamamış,
senin toprağın bana yarar sağlamazmış.
fakat biliyorum Beyoğlu'nda bir biz kaldık.
Beşiktaş'a varamadan ayrıldık.
biliyorum ki hiç gidilmeyecek yerler bıraktık.
haziran aylarında hep başkalarına sığındık.
görüyor musun nasıl da kırılmışız orta yerimizden.
bir yolunu da bulamadık biz, çok yol gitmeden.
vedanın kokusu kaldı odamda,
yakılan onca anıda.
öğretilenleri unut bu akşam,
gülüşüm kalsın ezberinde.
hazan vaktini bekle sessizce,
geleceğim bir gün eserimi görmeye.

lâfü- güzaf

*Lüzumsuz söz.
Mânâsı olmayan konuşma.*

Söz mânâsındaki **lâf** kelimesiyle,
boş konuşma mânâsındaki **güzaf**
kelimesinin birleşimiyle oluşup
dilimize Farsçadan geçmiştir.

Ben içeri düştüğümden beri
güneşin etrafında on kere döndü dünya
Ve aynı ihtirasla tekrar ediyorum yine

'Onlar ki toprakta karınca,
suda balık,
havada kuş kadar
çokturlar;

korkak,
cesur,
câhil,
hakîm
ve çocukturlar

ve kahreden
yaratan ki onlardır,
destanımızda yalnız onların maceraları vardır.'

Ve gayrısı
Mesela, benim on sene yatmam
Lafügüzaf...

Nazım Hikmet

RAFÜ GÜZAF

“RAF Dergi Kitap Kulübü”

RAF Dergi 2024'e heyecanlı bir solukla başladı: “Rafügüzaf Kitap Kulübü”. Nasıl olur, nereden başlarız, diye düşünürken “Bildığımız yerden başlayalım, kervan hele bir yola çıksın.” dedik. “Yanımıza da bizi biz gibi tanıyan, bu toprakların, dağların, nehirlerin sesini bize getiren Yaşar Kemal otursun önce. Sonra her ay yeni bir kitapla, yeni bir ülkeye, yüreğe, yazara uğrarız.” Öyle de oldu. Rafügüzaf, Ocak ve Şubat aylarında hem Discord kanalında RAF Dergi Dostlarıyla buluştu hem de kitapları, yazarları herkesin kendi gözünden dinledi, paylaştı. Rafügüzaf, her ayın son Pazar günü saat 21:00'de Discord sunucumuzda olacak. Ben de her sayıda “Rafügüzaf Bülteni” ile bu köşede olacağım. Önümüzdeki ayların Rafügüzaf buluşmalarını kaçırmamak için Instagram sayfamızı takipte kalın. Discord sunucumuza katılmayı da unutmayın. Rafügüzaf'ta buluşmak üzere.

Ocak: Yılanı Öldürseler, Yaşar Kemal

Defalarca Nobel'e aday gösterilen toplumsal-gerçekçi üslubuyla Yaşar Kemal, her dönem emekçinin, üretenin ve barışın tarafında, kimi zaman mazlumla, kimi zaman aşıkla, bazen de annesinin yolunu gözleyen bir çocukla omuz omuza oldu. Her karaktere derin yaklaşımı, hiçbirine uzaktan bakmadığınız böylelikle anlattığı her kahramanın biraz sizden olması onun eserlerinde sık rastlanır bir durum. Romanlarının okuyucuyu hızla hikayeye çekip içine alan kısmı da bu sanırım. Yılanı Öldürseler, 1976 yılında yayınlandı. Gözünün önünde babası öldürülen bir çocuğun, annesi, büyükannesi, amcaları ve köydeki insanların gözüyle ve gözünden neyin nerede olduğunu, neye evrildiğini anlatıyor bize Yaşar Kemal. Bir kadının aşkı, başka bir kadının evlat acısına, gelenekler tüfeğe, tüfek kana, kan toza bulanmış, köydeki herkesin üzerine yağıyor ılık ılık.

Şubat: Açlık, Knut Hamsun

Modern dönemin ilk psikolojik örneklerinden biri: Açlık. Oldukça gerçekçi bir roman. Sinir uçlarına dokunan, gerilimli bir anlatı diyebiliriz. Knut Hamsun'un kendi hayatından yola çıkarsak, otobiyografik de. Bildiği en iyi şeyi -açlığı, gururu ve her durumda onu hiç terk etmeyen yazma tutkusunu - Kristiania (Oslo) sokaklarında adım adım yazarla birlikte takip ediyoruz. Pasta fırınlarının önünden aceleyle geçişi, birkaç kuruş karşılığında düğmelerini feda etme çabası ve yer yer garip ve tutarsız yapıyı sadece fiziksel açlığa indirgemek... Her okur bunu kendi bakış açısına göre yorumlayabilir. Fakat kemiklerine kadar hissedilen gerçek açlığı, basit ve insanca bir şekilde anlatmak... Bu, artık yalnızca o büyük yeteneğin başarabildiği bir şey gibi görünüyor. Knut Hamsun, kendi ülkesinin okuyucuları tarafından siyasi eğilimleri nedeniyle hala biraz kırgın karşılanırsa da, onun yazı dilindeki sert ve gerçekçi anlatımından etkilenmeden diğer aynı türdeki eserleri yorumlamak pek doğru olmaz.

SEKİZMARTİNSANLARI

Nehir Yılmaz

“Aslında özel bir güne hiç ihtiyacımız olmadı..
Filmlerde gördüğümüz o kötü adamlar geldiler ve güç nedir, yeniden tanımladılar.
Tanımın altındaki alt başlıklara göre gün günden sıralandık anlamadan.. “
Bir önceki kuşağın kızları böyle dedi bize..

“Ruhumuz sıkıştı, dikkatimiz dağıldı.
Yeniden şekillendi her detayımız yeni düzenlere, yeni erklere, yeni dünyalara göre...
Bir yandan sırtımızı sıvazladılar, giydirdiler, bir yandan ölesiye içeriye tıktılar.
Tabii artık evler değil içine tıkıldığımız.. Kendi içimiz..
İç içe kapattığımız matruşka bebeklerimiz..
Bölündük ve böldük de birbirimizi öğrendiklerimizden..
Ortamı aydınlatan neşemizi, gülüşümüzü, zekamızı
ve hayata keyif katan her inceliğimizi aldılar.
Bizim ne diğerleriyle didişmeye, ne herhangi bir “-izm” e ihtiyacımız vardı oysa..
Önce ihtiyacı yarattılar.. Sonra muhtaçlığımıza ağladılar..”

Suçlamak değil bu.
Ama kutlamak da değil.
Cinslerin kutluluğu ayrıca dünyanın umurunda hiç değil.
Sen buna ütopya dersin..
Ben Nazım derim..
Sen uçma dersin..
Ben Uçurtmayı Vurmasınlar derim..
Sen emredersin..
Ben şarkı söylerim..
Sen sekizmartkadınlargünümü kutlarsın..
Ben Sappho'yu, Sevgi Soysal'ı, Leyla Saz'ı düşünürüm
Hypatya'yı, Sylvia'yı, Radyum Kızları'nı düşünürüm..
Ve Marla Singer'i.. Ve Karantinalı Despina'yı
Ananemi, teyzelerimi, işini her gün daha iyi yapmak için uğraşan arkadaşımı,
Hikayesini dinlediğim ve hiç tanımadığım yolculuklardaki o kadınları düşünürüm..
Nasıl bucaksız anlattıklarını bir solukta tüm hayatlarını
ve bir kara sevdaya nasıl yürüdüklerini ateşler içinde..
O şarkıcıyı düşünürüm, filtresiz şarkılarını, edepsiz sevgililerini ve çocuklarını..
Her sabah kedileri besleyen,
lastikleri erimiş çorapları bileklerine düşmüş teyzeyi düşünürüm..
Ağıldaki kuzuları kendi doğurmuş gibi seven İlknur Abla'yı düşünürüm..
Otoyolda minibüsünün tekerini değiştiren kadının şalvarını düşünürüm..
Şalvarın küçük çiçekleriyle nasıl bir baharın geleceğini çekerim içime bir solukta..
Dünyayı değiştirenleri, beceremeyenleri, yolda kalanları, kalkabilenleri..
Kalkamayanları ve boş verenleri..
Ve birbirine el uzatan kızkardeşlerimi düşünürüm..

Hepsinin hikayelerini yeniden ve yeniden, altını çizerek..
Her Sekizmart'ta ellerine kuru tek bir karanfil tutuşturulmuş fotoğrafların yerini,
Kadın Erkek demeden yanyana mücadele verenlerin söylediği
devrimci, cesur şarkıları düşünürüm..

İster kutlu, ister mutlu olsun,
Bırakın ne olacaksa olsun..

Alabildiğine:

Bir Düş-üş-ün

Betül Alkan

Hikaye

Bir şeyler nüksediyor. Nefes alıyorum. Göğsümün havalanışını ağır çekimde hissediyorum. Sol gözümüne vurmakta olan güneş bana boşlukta havalandığını hissettiriyor. Uçuşan toz taneleri görüyorum. Bir şeyler nüksediyor. Etrafımı daha yavaş ama içten alımlıyorum. Görüyorum onu, orayı, oradaki şeyi ve işte yok oluyor. Duruyorum. Sağdaki yoldan yürüyorum, insanlar hızlanıyor ben yavaşlıyorum. Şimdi her şey tersine dönüyor; çeşmeden akan su gökyüzüne yol alıyor, simitçinin tezgahındaki simitler asfaltla buluşuyor. Her şey hızlanıyor, ben duruyorum. Herkes dönüyor; sesi kesiliyor seslerin. Camlar çatlıyor, kitap sayfaları uçuyor şehrin üzerinde, kalemler yazılanları silmek için. Ben düşünüyorum. Rüzgar şapkaları topluyor. Akrep yelkovanı sessiz takip ediyor. Kapılar hep dışarıya açılıyor; ben izliyorum. Mezarlıklarda çay kaşığı sesleri duyuluyor, kornalar kuş sesiyle ötüyor, kuşlar kanat çırpıyor, ben anlıyorum. Ancak beş kalana kadar. Sadece tek bir gerçek için. Duyuyorum, nefes alışımı duyuyorum.

Zaman işliyor, tik tak
tik tak; hop aylar,
hop yıllar; iş-siz-
sin, tik tak...

20'li yaşlarımın gülümseyen depresyonu; hoş geldin. Ben seni hiç beklemiyordum.

Bir dönem rüyalarımı yalnızca siyah beyaz görürdüm. Dün akşam vinyet etkisinde bir rüya gördüm. İlkokulumun bodrum katında kantinin karşısındaki geniş mermer alanda ayakta durmuş teneffüs zili ile koşarak gelen çocukların etrafımda dolanmasını izliyordum. Gözlerim sırasıyla süzerek eliyordu çocukları. Tanıdık bir yüz görme arayışındaydım. Kantinin dikdörtgen penceresinin en sağında bir kız çocuğu ilişti gözümüne. Siyah saçlı, uzun boylu ancak zihnimde yer alan bilgiye göre daha zayıf ve ince yüzlü görünüyordu. İçimde onu kaçırmamak için elimle omzuna dokunup selam verme isteği belirdi. Kimdi bu?

Tanıyordum kesin. Tanıdığıma dair bir şeyler aradım bedeninde; tokası, kıyafeti derken ayakkabılarına ilişti gözüm.

İşte bu, kot bir converse :) evet aynı bu şekilde gülümsedim, bu ayakkabıları tanıyordum. Bu kız benim çocukluğumdu. Bu bendim. Gelecekteki hali olarak ona bir şeyler söylemek hatta belki bir şey demek yerine kucak dolusu sarılmak istedim. Kalabalık arttı, uyandım. Odamdaydım, yatağımda. Saat henüz gece yarısıydı. İlacın etkisi çoktan geçmiş olmalıydı. Tekrar uykuya dalabilmemin en az bir saati vardı, en az bir saat yatakta dönüp durması... Neyden bahsediyorum ben yatakta sağa ya da sola dönemezdim, ayağım ameliyatlıydı. Sadece düz yatabiliyordum. Kalçam 10 günün sonunda sürekli temas halinde olmaktan bunalmıştı. Keşke sabah olmuş olsaydı. Ne fark edecekti, ben yine bütün gün bu yatakta olacaktım.

Sabah olmuştu. Bu bir metafor mu yoksa gerçek mi siz karar verin. Geçen yılları fark ediyorum. Bir tren garında yahut otobüs terminalinde ailemi geride bırakıp arkama bakmak gibi hissettiriyor. O sıcaklığı geride bırakmak zorunda kalmış gibi. 2020 yılında dinlediğim şarkıları dinliyorum. Neler hissettiğimi hayal ediyorum. Düşünüyorum, bazen hatırlıyorum. Kendime kahve yapmak için su ısıtıyorum. Suyun kaynamasını beklerken apartmanın önünde tek başına salınan ağacın yapraklarına bakıyorum. Bırakın çocukken olmayı hayal ettiğim kızı, son dört yılda olmak istediğim ile olduğum arasındaki uçurumda debeleniyorum. “Başaramadım”. Zihnim, ruhum, bedenim bu düşünceyle yankılanıyor. Kendime, yıllara bakıyorum; “Ne çabuk.” diyorum Allah’ım, ama ne kadar zor. Kapı çalıyor, kargo... Düşüncelerimi dengede tutmak için başvurduğum yeni alışkanlığım; kitaplarım gelmiş. İçim, almıyor içim. Hislerimi içimde tutmaya bir dakika daha tahammülüm kalmadı. İçerisi tıka basa dolu; azalan, giden biten yok. Bu yüzden yenileri savurmaktan başka çarem yok. Uzun zamandır dönüp dolaşan, dilimi lal eden o şeyin ifadesini buldum. Kendini anlatmanın yetersizliğini hissettiğim ve neden karşı tarafa aktaramadığının kabulü. “Sizin yaşadığınız mühim değil, hissettiğiniz mühim”. Sizin yaşadıklarınız mühim değil, hissettikleriniz mühim. Ben yaşadıklarımında değil, hislerimde boğuluyorum. Terapiye gittiğim ilk gün ağlamaktan konuşamıyordum. Terapistin karşısında küçülmüş, göz teması kurmadan “Bana yardım edin demeye çalışıyordum. Bana bakışımı bugün hala daha hatırlıyorum. Sanki ben 6 yaşında bir pazar akşamı bağrışmalardan kaçıp yorganı başıma kadar çekmiş, oda kapısının camından ışığın sönmesini bekliyordum da o da başını eğmiş bana elini uzatıyordu. Ben iyi olmak için çok uzun zamandır çabalıyorum. Sizin sandığının aksine bu çok daha eski bir mücadele ve bu savaşta en büyük silahımı kaybettim; umudumu. İşte siz o yüzden çırpınışlarımı bu kadar net görüyor ve duyuyorsunuz.

Zaman işliyor, tik tak tik tak; hop aylar, hop yıllar; tik tak...

20’li yaşlarımın gülümseyen depresyonu; hoş geldin. Ben seni hiç beklemiyordum.

Yekta Kopan ile

Röportaj

Yekta Kopan öykülerinin kadınları, kardeşleri, aileleri var. Böylesi gerçekçi bir gözlem bazen bizi “Aile Çay Bahçesi”nden Müzeyyen Abla’ya götürüyor, bazen de “Bana Kuşlar Söyledi”nin “Şarkısı Çocukluğunun” öyküsündeki kardeşlerin elinden tutturuyor. Hepsi yüreğe geliyor ve bir mesele oluyor. Her öykünün, kitabın konusu farklı da olsa, “Şuraya illa ki dokunurum, değinirim” dediğiniz konular var mı? Varsa, bunun sebebi bir edebi eğilim mi?

Böyle bir düşünceyle oturmuyorum yazmaya. Yani kafamda “Mutlaka şu alanlarda gezmeliyim, şu konularla hesaplaşmalıyım.” diye mutlaklarım yok. Ama sorunuzun şöyle bir karşılığı var sanırım; aile kavramıyla hesaplaşmayı seviyorum. İyilikler de kötülükler de var o kavramın içinde, her evde olduğu gibi. İyilikleri görmekten uzak, kötülükleri örtmeye eğilimli aile kavramıyla hesaplaşıyorum kimi metinlerimde. “Aile Çay Bahçesi” de bunun bir örneğidir. Örtülen kötülükler, sığınılan yalanlar, dayatılan bir yapı... Bütün bunlar benim için tartışılacak meseleler ve ben de yazdıklarımla tartışma alanı açmayı seviyorum. O kapalı yapı içindeki çatışmaları deşmek, üstündeki sahte parıltıyı kazımak bana da bir düşünce alanı yaratıyor. Ama dediğim gibi, mutlaklarım yok. Dönem dönem değişen, benimle birlikte farklılaşan meselelerim oluyor. Burada değişmeyen tek olgu; yazarak hesaplaşmak ve okurla bir ortak tartışma zemini yaratma arzum.

Edebiyat ve sanat alanlarında yılların getirdiği bir birikiminiz var. Böylesi çok yönlü bir edebi hafızanın yeni kuşaklara aktarımı konusunda ne düşünüyorsunuz? Sizce edebiyat usta çırak ilişkisi ile mi ilerlemeli?

Usta-çırak ilişkisine bir yanım inanıyor, bir yanım da pek yakın durmuyor. Şöyle ki; her yazar yolculuğunun başında kendine edebi ustalar seçebilir. Onların üsluplarından, meseleleri aktarma yöntemlerinden, cümle kuruşlarından ve hatta hayatlarından etkilenebilir. Bu çırağın ustayı seçiş halidir. Üstelik ustanın bundan haberi yoktur. Ayrıca tek bir usta da yoktur. Okurluk bilgisiyle günbegün değişir ustalar.

Yazdıkça onlarla kurulan ilişkiler de değişir, değişmelidir de. Yoksa yolun başındaki yazar kendi sesini bulamaz bir türlü. Seçtiği ustaların zayıf bir yansıması olarak kalır. Kendi sözünü bulabilmesi için günü gelince seçtiği ustayla vedalaşmayı da bilmelidir kişi. Seçtiği ustayla ve ustalarla... Bu aynı zamanda edebi hafızanın aktarımını da sağlayan bir süreçtir. Üstelik bu aktarımda her yeni yazar, kendi zihin süzgecini de devreye sokar.

Bunu değerli bulurum. “Usta-çırak ilişkisine mesafeli duran bir yanım var.” dedim. O da bir ustanın, kendisine yolun başındaki bir yazarı çırak seçmesi onun yol haritasını çizmesidir. Eğri büğrü de olsa, patikalarla dolu da olsa, hatta yanlış coğrafyalara da götürse herkesin kendi haritasını kendisinin çizmesini tercih ederim. Yazdıkça berraklaşacaktır kişinin kendine ait haritası.

Geçmişten bugüne, edebiyat severlerin profilinde nasıl bir değişim görüyorsunuz? Edebiyat atölyeleri, yazarlık kursları gibi platformların bu değişime etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sorunuzun ilk bölümü, oldukça uzun bir cevap gerektiriyor. Üstelik sabit bir cevap olmayacaktır bu. Bu söyleşinin yayımlanmasıyla okuması arasında geçen zaman diliminde değişimler devam edecektir. Bu da çok normaldir. Okur değişir, yazar değişir. Dünün hayat bilgisiyle bugünün okur-yazarını sınıflandırmak, bir çerçeveye sokmak ve eleştirmek doğru gelmiyor bana. Sorunun diğer kısmına gelince; bütün bu söylediklerinizi değerli bulurum. Elbette burada bazı değerlendirme kıstaslarım var. Ama benim kıstaslarımı, bir değerlendirme cetveli gibi sunmamak lazım. Kişisel değerlendirmelerimdir bunlar. Yine de şunu söyleyebilirim; okurun düşünce alanını kısıtlamayan, katılımcısını kandırmayan, edebiyatın yaratıcı ve özgürlükçü yapısına önem veren, dayatmacı olmayan, üstten bakmayan bütün buluşmaları değerli bulurum. İnsanların buluşup edebiyat konuştukları, okumakla yazmakla uğraştıkları, daha iyi bir okur ya da yazar olmak için emek verdikleri ortamlar bunlar; elbette hatırı sayılır katkıları vardır.

Dünyaya tüketim çılgınlığı hakim olmuşken edebiyat da bundan nasibini aldı. Binlerce yeni kitap, basılmayı bekleyen bir o kadar yazı var. Bunca kitap kalabalığı edebiyatın geleceği adına bize ne söylüyor?

İyi hava kötü havayı kovar. Bu konuda kaygılanacağımız şey, okurun seçimlerinin doğruluğu-yanlılığı değil, o okurun alt yapısını hazırlayan eğitim sistemi olmalı. Okur, o kalabalığın içinden kendi doğru-suna nasıl ulaşacak? Bu yolculukta hangi bilgi birikimini kullanacak? Düşünce dünyasına, edebi algısına katkı sağlayacak olanla nasıl buluşacak? Bütün bu sorular, eğitim sisteminin yapısında

buluyor cevaplarını. Sadece okurluk yolculuğu değil, sanatın her dalıyla kurulacak ilişki bu eğitim sürecinde geliyor; okul öncesinden başlayarak, aile içinde şekillenerek, eğitim kurumlarında genişletilerek... Ben her okurun, kendi okuma yolculuğunu oluşturabileceğine inanırım. "Ama yola nereden çıkacak?" Temel soru bu.

Bugün, özellikle ülkemizde bu kaygılandığım bir durum. Bunu sadece bireylerin

edebiyatla-sanatla ilişkisi açısından söylemiyorum. Özgür, aydın, yaratıcı, iyilikten yana zihinlerin oluşmasıyla ilgili bir kaygı benimki.

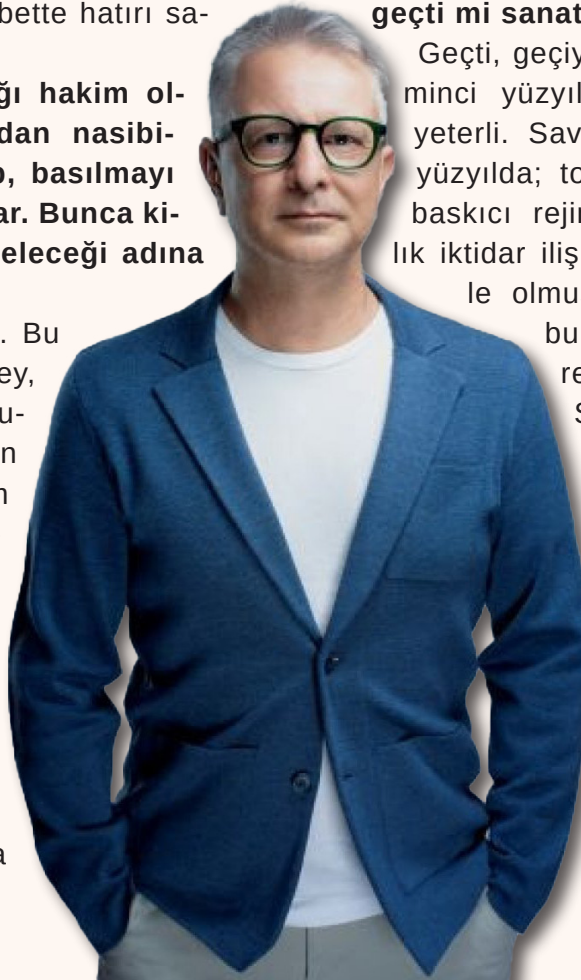
İçinden geçtiğimiz dönemeler insanı; dolayısıyla yazıyı ve ortak hafızamızı bütünüyle etkiliyor. Savaşların gölgesinde, salgınların pençesinde, çağın liderlerinin etkisinde, ekonomik ve iklim krizlerinin

peşinde; kendine yabancılaşan, hüzünlü bir hale büründük. Bu süreçte sizce edebiyat nereye evriliyor? Birçok türde esere imza atmış ve sanat-kültür hayatımıza yön veren bir sanatçı olarak bu soruyu sorabileceğimiz en gerçek kişilerdensiniz. Gerek Türkiye gerek dünya perspektifinden baktığınızda, şu olaydan, şu dönemden, sonra her şey biraz farklılaştı diyebileceğiniz keskin süreçlerden geçti mi sanat dünyası?

Geçti, geçiyor ve geçecek. Sadece yirminci yüzyıldan bugüne bakmak bile yeterli. Savaşlar yaşadı dünya geçen yüzyılda; toplu katliamlar, soykırımlar, baskıcı rejimler, doğal afetler, karanlık iktidar ilişkileri... Bu her zaman böyle olmuştur. Ve sanat her zaman

bunlarla hesaplaşmaya cesaret etmiştir. Yine edecektir. Sanat, üretimi üstünde kurulan baskılarla da elinden geldiğince mücadele edecektir, yine sözünü söyleyecektir. Bu konuda umutsuz değilim; ancak içinde bulunduğumuz zamanın tüketim hızı, dikkat dağınıklığı, gittikçe büyüyen umutsuzluğu beni de kaygılandırmıyor değil. Belki de bir "erime çağı" bu.

Herkesin kendi haritasını çizmesini tercih ederim. Yazdıkça berraklaşacaktır kişinin kendine ait haritası.

Geriyeye ne kalacak? Şimdiden bilemem. Sorunun girişinde, çok umutsuz bir tablo çizdiniz. Sanatın bu tabloyla mücadele etme kararlılığı konusunda kaygım yok ama günümüz insanının kendisini böyle bir tablonun içinde görüyor olmasından dolayı kaygılıyım. Üzgünüm hatta.

Son yıllarda birçok kıymetli sanatçıyı kaybettik. Bazı çok değerli edebiyatçılar ise yurtdışına taşındılar. Sizde bu gelişmeler sonucunda özellikle İstanbul'da edebiyat, kültür sanat çevrelerinde bir nabız düşüklüğü hissediliyor mu? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Onlardan geriye sanatsal mücadelenin kararlı cümleleri de kaldı. Bizler de o cümleleri çoğaltmalı, yeni paragraflar eklemeliyiz. Günün birinde bizim sesimiz de susana kadar...

Bu sorunuza ancak kişisel bir cevap verebilirim. Bütün gidişler, kayıplar bende bir azalma, ıssızlaşma, yalnızlaşma duygusu yaratıyor; ama bir yanıyla da artık aramızda olmayan o isimlerin mücadelesini sürdürme kararlılığı veriyor, sorumluluğu yüklüyor. Onlara karşı borçlu hissediyorum kendimi. Aralarında benim de yol arkadaşım, hocam, dostum olmuş çok sayıda insana veda ettik. Geriye kalanlar sadece onların üretimi ya da bende anıları değil. Böyle olmamalı. Onlardan geriye sanatsal mücadelenin kararlı cümleleri de

kaldı. Bizler de o cümleleri çoğaltmalı, yeni paragraflar eklemeliyiz. Günün birinde bizim sesimiz de susana kadar...

Bizim gibi yeni nesil dergicilikle uğraşanlar ve bu platformlarda seslerini duyurma imkanı bulan edebiyat heveslilerinin sayısı son zamanlarda bir hayli arttı. Bu ilgi bizi umutlandırmakla beraber yeni sorumluluklar da getirdi; her yeni sayıda kendini geliştiren genç yazarlar ve şiir meraklılarını aramıza kattı. İnteraktif platformlarımızla birbirine destek olan, birbirini yeni kitaplardan, etkinliklerden haberdar eden organik bir topluluk yaratmaya başladı. Bu noktada ülkemizin kültür ve sanat alanındaki en önemli isimlerinden biri olarak, bu platformlara nasıl bakıyorsunuz? Buraların gelişmesi için bizlere tavsiyeleriniz var mı?

Tek tavsiyem, kimseden tavsiye almamanız olur. Lütfen: "Şöyle yapın, böyle yapmayın." diyenlere aldırmandan çizin yolunuzu. Hatanız bile size ait olsun. Ne güzel şeyler söylüyorsunuz. Genç okurlar, genç yazarlar, şairler... Hala şiir okunduğunu duymak bile mucize gibi. Üstelik bütün bu yapıların birbirleriyle ilişkilendiğini söylüyorsunuz. Bir okur olarak daha ne isterim.

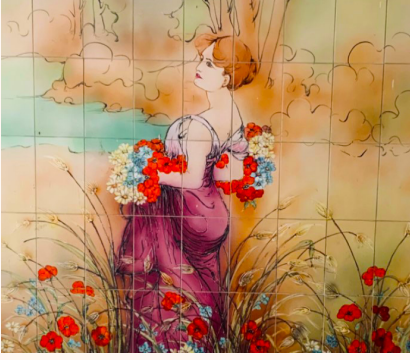

Fayans Kırıkları

Nehir Yılmaz

Kollarına sıkıştırdığın çiçekler kadarsa ömrün,
Kim bilir neler anlatırdı dalları, yaprakları..
Kabarık göğsüne değen yerleri..
Ki o göğse ne yaşlar döküldü,
Ne yiğitler teselli buldu..
Ne körpelere ayna tuttu,
Yastık edildi yoldaşlara..
Kendi nefesini bile sakladığın o güzel göğsün..

Beklerken kaç kişi gözlerini dikti mesela gözlerine..
Ya da halının saçaklarına dalıp gitti heyecan ve efkar içinde..
Kaç kişiyi geçirdin hayat köprüsünden terli avuçlarından tutup..
Kaçını arafta bıraktın,
Kaçını efsunlu çarşıflarda?
Bir kilo pamuk daha mı ağır bazı zamanlar sana biçtikleri ahlaktan..
Duymadın mı sana dediklerini, görmedin mi?
O zaman da mı gözleri kapatmak gerekirdi nefes almak
ve devam edebilmek için?

Beklediğin sokaklar,
Geçtiğin hayatlar bir bir yıkılıyor şimdi..
Tepeden tırnağa..
Sana edep anlatmakla, şehvetini almak arasında kalan her şey..
Meydanlar, heykeller, bayraklar, babalar, kardeşler, her şey..
Her şey ve hepimiz yıkılıyoruz..
Dedi ya Nazım, manastır da kule de yıkıldı çoktan..

Savaşlarının önünde saygıyla eğildiğin,
Ustaca çomak salladığın felek bile yıkıldı..
Dudağının kenarındaki o incecik çizgi,
Ondan böylesi alaycı değil mi?

Ve gayet farkındasın,
Bir fayansın derzinden fazla, dersin geçmiş aleme..

Şimdi buradan baktığım şeyin,
Her iç çekişte arzudan rahme yolculuğu,
Sıcak bir yuva bulamayışımızdan..

Şimdi buradan baktığım şeyin,
Her defasında gönül değiştirmesi,
Senin o mor hüzünlü elbisenden..

Bir de radyoda Şöket Elekberova çalışıyor;
Akşam Mahnısı..
Ondan..

Senin Oğlun Bir Fahişe

Burhan Alperen Köse

Ben konuşurken dinlemeyenler! Artık susmak istiyorum.
Kazandıklarına rağmen ve kaybettiklerimden itibaren
Yitiyor gibiyim ve bunun farkında olarak gidiyorum.
Eskiden olsa belki, şuan canım bile artık acımak istemiyorum.
Arayışlardan, bekleyişlerden, gidişlerden yoruldum.
Hayat bardağımı hayallerimle doldurmayı çok isterdim.
Dolmuyorsa dolmasın madem. Hep dolması gerekmez.
Bazı köşelerimi düzeltirim diye ümitler beslerdim.
Düzelmeyorsa düzelmesin madem. Hep düzelmesi gerekmez.
İki üç kelimeyle dert anlatan insanın halidir benim adım.
Kollarımı saldım savunmuyorum kendimi, yıkılabiliyorum.
Başım yere düşse de bir başkaldırıdır demek isterdim,
Dersem umut ederim belki diye artık kaldırmıyorum da.
Tek isteğim var, bırakın beni sessiz sedasız kaybedeyim.
Kaybedişlerimi duyarsan o gün... Oğlun bir fahişe oldu.
Duygularını tatmin için saygısızca tepindiler üstümde.
Alay ettiler, sesimi kısıp tehditlerini yüklediler sırtıma
Taşımdan usandıklarımından bir yiğit misali gibi değil,
Yıkık dökük bir adam gibi onursuzca bırakıp gidiyorum.
Ben artık duygularımı namusuyla yaşamaktan yoruldum.
Hiç kurulmayacak olan gönül mahkemelerinde yargılanmayacağımı da biliyorum.
Sayın hâkim! Tek bir sözüm var size. "Suçluyum ve bunu da biliyorum."

Podcast: Aramızda

Aybike Ulubaş

Merhaba Raf Dergi'nin Podcast dinlemeyi seven okuyucuları, bugün size benim için tam bir "Çekirdek, çay ve kızlarla muhabbet" havası veren bir kanalla geldim. Erkekler, date'ler, ilişkiler, arkadaşlıklar üzerine bölümleriyle dikkat çeken "**Aramızda**" isimli podcast kanalı "Frenchos"a ait. Kendisi 38 yaşında ve İstanbul'da yaşıyor. 2019 yılından beri Podcast kanalı aracılığıyla bizimle konuşuyor Frenchos.

Henüz yirmili yaşların ortasında olan bir insan olarak Frenchos'u her dinlediğimde 30'larımında olmak istediğim insanı görüyormuş gibi hissediyorum. Bunun sebebi Frenchos'un çok samimi bir dille hem kendini tanıma sürecini hem yirmili yaşlarındaki hikayelerini biz dinleyenlerle paylaşması. Frenchos da hepimiz gibi çeşitli hatalara düşmüş, çeşitli duygularla buluşmuş ve yer yer ilişkilerinde yıpranmış. Tüm bunları kendini geliştirmiş ve güçlü bir kadından dinlemek bende hem gıpta hem takdir duygularını yaşıyor.

Bölümlerine ara sıra konuk olan insanları dinlemek ise ayrı bir keyifli. Şahsen en sevdiğim konuk Klinik Psikolog Reha Üner. Kendisiyle yaptığı bölümlerde çok ilgi çekici bilgiler öğreniyorum ve bir uzmanı, arkadaş muhabbeti içerisinde dinlemek ayrıca hoşuma gidiyor. 2024 yılının başında 8 Ocak'ta Klinik Psikolog Reha Üner ile çıkardıkları "Kişilik testi anlatıyor: yeni bir yıl, nasıl bir sen?" isimli bölümden epey keyif aldım. Bölümde Frenchos, Reha Üner önderliğinde bir kişilik testi çözüyor ve daha sonra çıkan sonuçları birlikte değerlendiriyorlar. Ben bu bölümü oldukça cesur buldum. Kendi podcast kanalı olan biri olarak şunu söyleyebilirim ki, insanın kendisi hakkında özel bilgileri rahat ve açık konuşabilmesi epey zorlayıcı bir durum. Fakat Frenchos bu bölümde dinleyicilere arkadaşça ve samimi bir şekilde kendi zayıf yönlerinden bahsediyor.

Her seferinde dinlerken, arkadaşlarımla sohbet ediyormuşum gibi hissettiğimden Frenchos'u özellikle yalnız hissettiğim anlarda bana iyi gelmesi için dinlediğimi farkettim.

Bazı bölümleri 10 dakikadan kısa olmasına rağmen, onu dinlemenin verdiği keyif hiç değişmiyor. Kendisini aynı zamanda Instagram üzerinden de takip ediyorum. Orda da takipçileri ile diyalog halinde. Sıkılmadan, yorulmadan dinleyecek bir podcast kanalı arıyorsanız "Aramızda" tam size göre!

Ziyaret

Ali Aytar

Sanırım ayakkabısının altı delikti. Delik dediysek öyle kocamanından değil. Yine de sağ ayağının altının ıslandığını ve bu durumdan bir hayli rahatsız olduğunu dışarıdan bir gözle izlediğimde anlayabiliyordum. Acelesi olmasaydı yağmurun dinmesini bekleyebilirdi. Aman vermeyen bir yağmur altında kendini kapının önüne atmıştı. Aceleci adımlarında şu an için bir sakinlik hakimdi. Yağmurun oluşturduğu taşra kenti göletlerinin içine düşmemek için epey bir çaba sarf ediyordu. Açıldığında bir iki telinin kopmuş olduğu beliren, lise yıllarının en sadık dostu olan şemsiye ile dertleşerek ilerliyordu. Bu ayakkabı delinmesi meselesi de sınırlarını alt üst etmişti. Bu ihmalkarlıkla bir gün yığılıp kalacaktı. Sağ ayağı, ayakkabının içerisinde oluşmuş olan gölette her adımda farklı sesler çıkarıyordu. Bir ara ayakkabısını çıkarıp, eliyle duvardan tutunarak destek aldı. Saçak altında biraz beklemişti ki yağmur şiddetini azaltacağına bilakis artırdığından ayakkabısını ayağına geçirir geçirmez tekrardan yola koyulmuştu. Üşümüştü. Ama nihayet gelmişti. Evet burası olmalıydı. Solmuş renkleri ile yıllardır dış cephe boyası yapılmamış bir binayla karşı karşıyaydı. Bina dediysek öyle çok katlı olanlarından değildi. İki katlı olup çatı katıyla beraber üç katlı diyebilirdik. Her katın onun hayatında bir anlamı vardı. Birinci kat, bebeklik ve çocukluk yıllarını temsil ediyordu. İkinci kat, ilk ergenlik yıllarına götürürdü onu. Başında kavak yelleri esen o ihtiraslı yıllarında ikinci katta bulunan misafir odasına kitlerdi kendini. Üçüncü kat yani çatı katı onun Ankara dönüşü bir iki günlük izinlerinde sığındığı noktasydı. Orada eskileri yad eder yenilere birer selam çakardı. Hüznü bu çatı katı döşemelerinde bırakmayı çok isterdi. Her kat onun hayatında birer merhale idi.

Boyası solmuş bina kapısının önüne dayanmıştı. Aceleci tavrına telkinlerde bulunmayı da ihmal etmiyordu. Kendisini toparlar toparlamaz kapının zilini çaldı. Kısa bir bekleyişin ardından kapı aralanmıştı. İnce bir “Hoş geldin.” duyulmuştu. Yıllardır bildiği evi daha kapının eşiğindeyken yabancılarmıştı. Ayaklarının ıslanmış olduğunu hatta en çok da sağ ayağının ıslandığını dile getirmek istemedi. Neyse ki çorapları siyah renkliydi. Güzira için siyah, yanlışların üzerine geçirilebilecek en güzel renkti. İçeri girer girmez halıya bastığı an ayaklarının hakikaten epeyce ıslanmış olduğunu fark etti. Buruk bir ses tonuyla, “Durumu nasıl?” diye sorabilmişti. Ancak karşı taraftan dilden dökülen bir cevap alamamıştı. Herkes vaktini yaşardı. Uzaktan uzağa da olsa sevgi dolu gözlerle ziyaretini tamamlamıştı. Güzira, suskun gevezeliğin tahammül zırlıydı. Sessizce müsaade istedi. Yukarıdaki odada biraz dinlenmeyi düşünüyordu. Merdivenlerden üst kata yolculuk ederken, anılar matinesine bürünmüştü. Odaya girer girmez tenine yapışmış olan ıslak çoraplardan kurtulmak istedi. Yavaşça teniyle çoraplarını ayırmayı başarmıştı. Bir süre çıplak ayakları ile halının üzerindeki desenleri takip etti. Desenlerin üzerindeki kabartmalar parmak uçlarına terapi gibi geliyordu. Vücudunun dinlenmeye ihtiyacı vardı. Dayanamayıp kendisini yatağa atmak zorunda kalmıştı. Bedenini inceden bir üşüme sardı. Yorganı çenesine kadar çekmiş, ayaklarını da iki yabancı gibi birbirine dolamıştı. Acaba ne yapıyordu? Hangi kitaba dokunuyordu? Kaçınıcı sayfanın bilmem kaçınıcı satırında şu an gözleri dolaşıyordu? Diş ağrısı misali bu sorular ardı sıra beyninde sıralanıyordu. Olur olmadık yerlerde ağlayası gelirdi. Böyle anlarda ifade zorluğu da çekerdi. Göz kapakları ağırlaşmaya başlamıştı. Bir ara yataktan çıkmadan pencereden dışarıyı seyretmek istedi. Yağmur devam ediyordu. Sonra sis de çöktü. Güzira yorganın altında sıcaklamaya başlamıştı. Gözleri daha fazla dayanamadı. Sağ bacağı yorganın kenarından kendini göstermişti. O ise derin fakat sakin bir uykuya çoktan dalmıştı.

Serme Saçlarını Hastane Koridorlarına

Kadir Gökçe

Babam vefat etmeden önce, aylarca kaldığı yoğun bakım ünitesinde onunla ilgilenen Dr.Selen'e...

Uyandım ilk çeyreğinin sonuna doğru hayatımın
Hayal kırıklığıymış bırakabileceğimiz tek mirasımız
Yaşansa, uğruna göğe yükselecekmişiz de
İzin vermemiş gibi yazgımız
Dönüp dönüp, bakıp beklemek ölümü bir pişmanlar treni gibi
Olmayanların mümkün durağına götürürmüş meğer alıp bizi
Kalanlar şiirine devam etsin derim ki bu bence en iyisi
Şiir, karayı yüreğimize bağlayan bir haliç
Mısralar ümidin ta kendisi
Hiç yazılmamış şiirin mısrası olur mu hiç
Ulan hayta, zamansız herifin tekisin, baban hasta
Böyle bir zamanda aşık olunur mu hiç

Mabel Matiz

Aybike Ulubaş

Hayatın zaman zaman insanlara pek acımasız davrandığının farkındayım. Bunun her zaman farkında olmaya çalışıyorum ki karşılaşıcağım sürprizlere hazırlıklı olayım. Bu da benim bir nebze savunma mekanizmam sanırım. Zamanla bu mekanizmanın pek de işe yaramadığını fark ettim. İnsan kendini ne kadar kötüye hazırlarsa hazırlasın her zaman aklına gelmeyen bir şeyler kalıyor ve insan o zayıf karnından, o ince halkasından vuruluyor. İşte tam da böyle belki de defalarca üst üste zayıf karnımdan yumruklar yediğim bir süreçten geçtim. Her geçen gün içimdeki “yaşamak” arzusunun azaldığını zannettim. Halbuki ben ansızın dans eden, kahkahalar atan bir insanımdır. Neşe, benim en güçlü yanlarımdan biri olduğu gibi, kahkaha atmak ve eğlenmek de en sevdiğim yanlarımdan biridir. Fakat dağılmıştım. Adeta göz göre göre dağılışıma izliyordum. Ve nasıl toparlanabileceğimi de çok bilmiyordum.

Bundan birkaç ay önce Mabel Matiz'in Frankfurt'a geleceğini duydum. En kısa sürede bilet almak istedim. Bütün bu dağılımı, bütün bu kaybolmuşluğun ve hissizliğin içinde bilet aldığımdan ötürü konsere gittim. Fakat son zamanlarda kendime yaptığım en büyük iyilikmiş, bilmiyordum. Konser alanına yaklaşık 3 saat öncesinde gittim çünkü ben konserlere önceden gidip yer tutmaya bayılırım. Sırada 3-4 saat bekleyince en ön sırada keyifle konserinizi izleyebiliyorsunuz. Üstelik sırada beklerken arkadaş bile ediniyorsunuz. Yurtdışında Türk sanatçıların konserine gitmenin en güzel yanı konserlerin az kişiyle yapılması. Adeta sanatçılar sizin için gelmiş ve şarkıyı size özel söylüyorlar gibi oluyor. Hele bir de en önde dinliyorsanız tadından yenmiyor.

Mabelciğim şarkılarıyla beni lise yıllarıma götürdü. O yıllarda “Gel” isimli şarkısı çıkmıştı. Tüm Türkiye’de pek popülerdi ve dinleniyordu. Daha sonra “Öyle Kolaysa” isimli şarkısını söyledi. Bu şarkı için platonik aşkların şarkısı diyebiliriz bence.

2023’ün sonlarına doğru çıkan Fatih isimli albümünden bir sürü şarkı çaldı. Her biri birbirinden keyifli ve eğlenceliydi.

Fakat bu konserin benim için en önemli kısmı benim hayatımın ışığını ve hayatımın eğlenceli yönünü bana geri getirmesiydi. İçimdeki neşeli beni ve o neşesine, yaşama isteğine tutunan Aybike’yi adeta bana hatırlattı. Bu konser benim gerçekten yaralarımı sardı. Bundan sonra dağıldığımı hissettiğimde kendimi toparlamak adına bu tarz kaçamaklar yapacağım ve sevdiğim sanatçılarla kavuşacağım. Siz de eğer kendinize küçük bir hediye almak istiyorsanız, bir konser bileti, insanın kendine alabileceği en güzel hediye olabiliyor bazen.

Fotoğraf: Elif Yemenici

Osnabrück'te Bir Kadın

Ergin Bozkurt

Sokağa açılan tüm kapıları kapatın
Hatta güneşe açılan pencereleri de
Üstümde yorgun bir ihtiyar alınganlığı var
Kırdıysam özür dilerim her birinizden ayrı ayrı
Unutun lütfen ettiğim küfürleri de
Arıtın tüm külliyyatınızı ve fikriyatınızı benden
Bilhassa kan çanağı gözlerimden
Üstüme yeni yetme şairlerin şiirlerini atın
Bir tek onlar iyi geliyor bana

Söndürülmesi imkânsız tüm yangınlar bende başlıyor
Kıvılcımlar sizden
Kim söylüyorsa delirdiğimi
Üstüne üstlük aynalarda kendimle seviştiğimi
Yalan söylüyordur
Ama siz yine de inanın
Alışkınsınız sizinle ilgili olmayan yalanlara inanmaya
Şiirlerinde hep kırlangıçları yazıyor diyenlere de aldırış etmeyin
Onlar kaç bahardır uğramıyorlar bana

Müzeleri geziyor bulutlu bir yaz günü
Osnabrück'te bir kadın sakın ve sessizce
Barışın kentinde olmanın hayranlığını taşıyarak
Müzeler ve sanat galerileri yalan söylemez
Çok zaman sessiz kalsalar da sokaklar da öyle
Sokaklar ne anlatıyorsa size, asıl siz ona inanın
Modern çağ bana göre değil, ben sizi aldatırım

Ateşkesi imkânsız tüm savaşlar bende başlıyor
Arşidüklere suikastlar ise sizden
Osnabrück'te bir kadın ne anlatıyorsa size
Rica ediyorum siz ona inanın
Öldü diye müttefikim kuşlar, lütfen beni de ölmüş sayın

Dumanlı Tepe

Boğazın Kızı

Martıların Peşinde

Düş

Sinan Urhan

Yorgun gözlerle yola doğru baktı. Gitmek eylemi düşmüştü aklına bir kere. Bin kere düşündü bir kere gidecekti. Ayak tabanlarına tunç çivilenmiş gibiydi. Gücü yetecek miydi bilinmez, fakat inancı hala vardı. Ayaklarını nasır tutmuş elleri yardımıyla yerden sökmeye yeltendi. Çelik külçeler kamburlarını meydana çıkarıyordu. Tüm ağırlıklarına aldirmaksızın bedenini bütün gücüyle sürüklüyordu. Dünyanın öbür ucunda derinlere çakılı bir ses, her köşesini çınlatıyordu kulaklarının: “Seninle dünyanın her yerine gelirim.” Uzakların en uzağında bir sesin sahibi... En yakını, en içinde fakat en yabancı yeryüzünün... Neyi yanlış yapıyorum dedi. Nerede ve nasıl soruları düştü ardından zihnine. Hiçliğin bunca içine dalmak, doğru için yetmez miydi? O kadar “o” olmuşum ki “ben”i kaybettim diye düşündü. Oysa doğru “o” olabilmek değil “ben” kalabilmektir. Başkası olmak, olmaya çalışmak emanettir insanda. Emanet yorar insanı. Yüktür sırtında. Beli bükülür de yerle bir olur. Ne çok kederi sığdırmıştı oysa şuncacık hayatına. Son demlerimi iyi geçirmeliyim, dedi içinden. Öyle değil miydi bu senaryo yoksa. Sahi doktor, herkese verdiği o rutin tavsiyeleri neden vermemişti ki ona? “Tuhaf” dedi. Doktoru bile böylesi ciddi bir hadisede teğet geçtiyse ümit yok dedi kendi kendine. Yaşamak başlı başına ciddi bir eylemdir. Ciddi olmalıyım dedi. Sonra düşündü. Düşlerini devşirdi. “Ölümün olduğu yerde daha ciddi ne olabilir ki?” diyen bilgeyi hatırladı. Tebessüm etti. Ölüm o kadar uzak gelmişti ki o an. Sanki ölüm denilen şey bir toz, bir hikâyeden ibaretti. Devam etmişti bilge çayından bir yudum daha alıp. “Hepimiz ölmek için yaşıyoruz.” O an gülünesi bulduğu o konuşma, artık acı bir gerçeği olmuştu. Her an gölge gibi peşi sıra takip ediyordu onu.

Ne çok yolculuğa çıkmıştı. Ateş yahut bahçeye çıkan nice yola girmişti de yola gelmemişti işte.” Pişmanlık” dedi “İşe yarar mı?” Neden yaramasındı ki. En temizinden, en masumundan biraz büyükçe bir pişmanlık su serpemez miydi? “Hayır.” dedi sonra.” Bu yangına su mu dayanır?” diye düşündü. Hassastı işte. Ve dünyanın en büyük cehennemidir hassasiyet. Yanmıştı defalarca da bir damla su düşmemişti toprağına. İncelikti ya hassasiyet esasında. İnceldiği yerden kopuyordu işte. Kertenkele kuyruğu gibiydi. Zora düşünce gözden çıkarılan, koptuğu yerde kıvranırken ardına dönüp bakılmayan, feda edilen, lüzumsuz, cansız bir uzuv... Fakat bu kez durum daha vahim.” Hayat kesip atacak da öylece dımdızlak kalacağım bu karanlıkta.” diye düşündü. Doktor takıldı aklına. En azından o teselli olsaydı hiç olmazsa; “Sen iyisin. İyiyi hak ediyorsun.” deseydi. “Bu da mı çoktu Tanrım? Diye sordu. Kelebek gibi düşündü. Kelebek gibi yaşıyordu artık. Her an bitebilecek bir yolculuğun, son durağına yaklaşmış olma hissi tüylerini ürpertti. Telefon, internet, mektup... Bütün iletişim araçlarını geçirdi zihninden. “Ona ulaşmalıyım.” dedi. En uzaktaki en yakınımaya ulaşmalıyım. Ben ölüyorum... “Seninle dünyanın neresinde istersen olurum.” demiştin ya. Seninle hiçbir yerde olamadan ölüyorum. Ben bir enkazım. Hiç olmazsa bu enkazı kaldırmaya gelir misin? Ben ölüyorum. Yaşamak eylemi nedir bilemeden ölüyorum. Eylem... Sahi Eylem’di değil mi adın? Hayatım Eylem’den ibaretmiş meğer. Ben ölüyorum Eylem. Seninle eyleme geçmeden ölüyorum. Doktor öyle söyledi. “Ölüyorsun.” dedi. Yüzüme öylece buz gibi bırakıverdi ateşten kelimelerini. Evet buz ve ateş... Zıt iki kavram yüzümde buluştu bir anda. Çünkü ölüm böyle bir şey Eylem. Olmaz dediğin şeyler bir anda oluverirmiş. Ben ölüyorum Eylem. Doktor söyledi. Tetkik, tahlil gibi şeyler söyledi. Ben hatırlamıyorum oralarını. Ölüm dediği an ölmüşüm sanırım. Doktor, tetkik... Sahi doktor niçin teselli etmedi ki? Yine aklım gitti. Nefesim daralıyor. Zaman geliyor galiba. Bir el gırtlığıma çökmüş sanki. Nabzım da yavaşlıyor. Nefes alamıyorum. Eylem gelmen gerekiyor. Kalp atışlarım yavaşlıyor. Yetişemeyeceksin diye ödüm kopuyor. Ölüm dibimde. Senden önce gelmiş, gırtlığıma çökmüş. Hayır diyorum, hayır. Gelecek biliyorum. Az daha lütfen... Artık gelmelisin. Derken çırpınmaya başlıyor. Tavanda yankılanıyor sesi. Alnında damlacıklar, yüzündeki çizgileri yol belleyerek sağa sola kaçışıyor. Gözlerini açıp başını çevirince nefes almaya başlıyor. Düşlerin ardından ‘ yaşamak’ eylemi onun ellerinde hayat buluyor.

Piyes

Esra Sönmez

Yaşamak, bir tiyatro oyunu olsa gerek
En arka sıraya oturmuşum hem de isyan ederek
Öylesine kalabalık ki zaten önüm
Bir dünya seyirci... Mahşer yeri mübarek!

Kapanınca ışıklar ve başlayınca oyun
Açılan perdelerin kalkan tozunu soluyun
Herkes heyecanlı, oysa ben acı duyuyorum
Söyle sevgilim, niçin böyle hissediyorum?

Tek kişilik biletim yırtılmış, uçuyor
Beyaz bir ruh gibi semada süzülüyor
Sema hoş, sema salonun tavanından sarkıyor
Ama ermek huzura ne kelime! Oyun daha yeni başlıyor

Ve bir mektup gelmiş oyuncularından meğer
'Lütfen ağlayın, bu oyun fazlasıyla ızdıraplıdır,' der
Bilmezler mi? İnsanevladı acıyı pek bir sever!
Ondan sararıp solar dünya ve çoğalır sefiller

Ve ben, o an kalkıp çekip gitmek isterim
Şapkamı akılsız başım, şemsiyemi tutar umarsız ellerim
O asırlık koltuktan pek bir güç kalkar bedenim lakin,
Dururum, çünkü seni görür yılgın ve yaşlı gözlerim

Beyaz bir hüzme gibiydi benliğin
İlk kez diledim, "Lütfen tanrım, şu piyes hiç bitmesin!"
Hiç bitmesin ve ben onu ölene değin izleyebileyim
Çünkü şu koskoca oyunda sevgilim,
sevdiğim tek perde sendin.

Fakat bir çiğın yapraktan kayıp gidişi
Senin ayrılışıından bile uzun gibiydi,
Yine de yakınmam, sevda derdi de güzeldi
Zira senin aşkın; bana alkışlamayı öğretti.

Ve hiç beklemiyordum ancak
Oyun birdenbire bitiverdi
Gelip giden tüm o selamlamalar
Katafalkımın başındaki dualar idi

Boşalınca sahne ve çekilince perde
Hissettim, cesedim şimdi tümüyle toprağın içinde
Oyuncudan seyirciye atılan o bir adet gül
Ağır ağır düşmektedir mezarımın üzerine...

Şimdi bir sonraki perdeyi beklese de ruhum
O oyun bir daha oynanmayacak, biliyorum
Yeni seyirciler dolduracak salonu ve
Benim aksime,
Onların bu oyundan zevk almalarını diliyorum...

İstihale

Ahmet Emin Eraslan

sisli soğuk bir günün sabahına,
yıpranmış insanların olduğu bir dünyada uyandım bugün
ısınmak için denizin üstünde ateş yaktım

hayatını sayfalara sığdıramayan bir yazarın romanında,
eskimiş kitapların satırlarında,
her şeyden vazgeçen insanların sokaklarında uyandım bugün
yaşamak için kendi canımı yaktım

bir savaşın ortasında uyandım bugün
kaldırımları evi benimsemiş,
gökyüzünü yıldızlar kadar sevmiş,
kalabalık lafların içinde yalnızlığı seçmiş bir insan gibi uyandım

Fena Makamına Serdim Postumu

Hızır İrfan Önder

Bir ömre çok hayat sığdıramam ki
Bari heba olmasın aldığım nefes.
Dost ağlarken ben hiç gülemem ki
Atmosferi hüznün olan kalbim var!..

Doymak bilmez bu dünyanın insanı!
Say say bitmez mutluluğun şartları!
Hiç dinmiyor mazlumların ahları!
Fena makamına serdim postumu!..

Green Book

Nesrin Arslan

-Yeşil Rehber-

Film izlemek için en uygun mevsimin kış olduğunu düşünüyorum ya da en azından ekim ayı olmalı. İçimde iyi bir film izleme dürtüsüyle bugün ilk defa hakkında hiçbir araştırma yapmadan bir DVD aldım. İlk beş on dakikasında filmin 1960'ların Amerika'sında geçtiği anlaşılıyordu. Karakterlerden birini (Tony Lip) kısaca tanıyorduk. Hala filmin ne yönde ilerleyeceğine dair en ufak bir fikrim yoktu ama tanıtılan karakterin kalabalık bir İtalyan ailesinden geldiğini, evli ve iki çocuklu bir adam olduğunu söyleyebilirim. Filmin afişlerinde yer alan o meşhur arabanın filme ne zaman gireceğini ve diğer karakteri (Dr. Don Shirley) merak ederek filmi izlemeye devam ettim. İlerleyen zamanda filmin konusunun bir yol hikayesi olduğunu gördüm. Bu anlattığım kısmın çok uzatılmaması ve anlatımın yer yer esprilerle beslenmesi filmde sıkılmanıza izin vermediği gibi merakınızı da korumanıza yardımcı oluyor. Yolculuğun başlaması ile sinemanın tadına doyum olmaz güzelliği, sizi kullanılan renkler ve kameranın açısıyla büyülemeye başlıyor. Siz bu görsel güzelliğin tadını çıkarırken film size Amerika'da ırkçılığın kademeli olarak nasıl değiştiğini ve ara ara kara mizaha kayan insanlardaki çelişkili tutumları tatlı bir dille anlatıyor. Karakterlerimiz birbirlerini tanımaya, birlikte vakit geçirdikçe de birbirlerini dönüştürmeye başlıyorlar. Bu dönüşüm sırasında yaptıkları diyaloglar izleyiciyi düşünmeye hatta not almaya itecek türden diyebilirim. Daha müziklerden bahsetmedim bile. Müzikler o kadar güzel ki keşke biraz daha uzun olsa dedirtiyor. Kısacası 2018 yapımı "Green Book" sinemanın büyüleyici atmosferini neredeyse her karesinde yakaladığı müthiş renk ve resimleriyle, müziğiyle ve hikayesi ile bir dönem filminde vermeyi başarmış. Dolayısıyla da aldığı ödülleri sonuna kadar hak eden, zevkle izleyebileceğiniz bir film. Siz en iyisi izleyin.

Beyaz Yaka

Orhan Zafer Karadeniz

Sessizlik hakimdi. Sadece klavye sesi duyuluyordu. Konuşmak yasaktı, gülmek, hareket etmek, telefona bakmak yasaktı. Hatta ve hatta mola saatleri dışında tuvalete gitmek bile yasaktı. Tek tek kontrol ettim herkesi. Kimse ne sağına ne de soluna bakıyordu. Bilgisayar ekranına bakmaktan gözler bozulmuş, gözlüksüz bir tek ben kalmıştım. Parmaklar şartlanmış bir şekilde sadece işini yapıyordu. Günlük on saat kesintisiz çalışmaktan normaldi bu gibi durumlar. Benim gözlerde bozuktu aslında, ah bir randevu alabilseydim. Ama bulabilmek ne mümkün! Gidebilseydim eğer muhtemelen bende gözlük takacaktım. Gözlerim sulanmaya, sızlamaya başlamış ve artık yakını bulanık görür olmuştum. Teknolojinin getirdikleri götürdüğünden daha fazla olması sebebiyle, bundan şikayetçi olamıyor, sistematik köleliğe razı olmak durumunda kalıyorduk. Randevu için en erken tarih üç ay sonrasını gösteriyordu. Ama ne güzel sıra beklemiyoruz diye düşünürken, o an sessizliği bozmak istedim. Önce herkesin gülebileceği bir konudan mı bahsetsem diye düşündüm. Fakat daha önceden aldığımız şu gülünç mesaj gelmişti aklıma; "Mesai saatleri içerisinde gülmek yasak!" Mesajın geldiği gün ne de güzel gülmüştük, o ekipten sadece benim kalmış olmamın üzüntüsüyle birlikte vazgeçtim. Böyle bir mesajın geldiğine hala inanamıyorum. Ne gibi bir yasağa tabii olabilirdi gülmek? Doktorlar;" Gülmek ömrü uzatır." demiyorlar mıydı? Neydi şimdi bu yasağın sebebi? Ömrü kısaltmak mı? Stres, bir de yasaklar, üzerine baskılar, ellisini göremeden hazin son; kara

toprak... SGK'nın bulunduğu bir yasak mıydı bu acaba? Çünkü insanlar emekliliklerini göremeden ölecek, onlarda emekli aylığı bağlamak zorunda kalmayacaktı. Emekli olamıyor ölüyoruz. Peki neden sigorta ödüyoruz? Eşi ölenin eşine bağlanan maaş da belli bir oranda kesinti yapılarak ödeniyor tabii. Onu bile kar olarak görüyor olabilirler. Kimlerin ekmeğine yağ sürüyoruz? Bizim ekmeğimize olamadığı kesin. Yağ demişken yağlara gelen zamların müsebbibi bulundu; stokçular. Hainler... Acaba son dönemde yaşanan hukuksuzlukların sebebi de stokçular mıydı? Olabilir, araştırmak lazım. Kaydet, evet bir dosya daha başarılı bir şekilde bitti. Tüm bunlar aklımdan geçerken bir taraftan da işimi aksatmamaya özen gösteriyorum tabii. Düşüncelerimize de kilit vurulacak değil ya! Gerçi oda yakındır. Zihin okuyabilen kameralarla birlikte bununda önüne geçebilmeleri mümkün. Bizlerden yaratmak istedikleri bir robot; geliştirmeye çalıştıkları yapay zekâ ya da robotlar göstermelik. Çünkü robotlar bozulabilir, yaşanacak bir kısa devre sonucu yönetmek zor hale gelebilir diye korkuyorlar. Kendi kontrolü altında olmayan bir düşmanı yaratmak istemiyorlar. Asıl hedefledikleri kendilerine tamamen itaat eden, duygularını sömürüp yönetebildikleri insanlar.

Artık gözlerim iyice yoruldu, sulanıp sızlamaya başladı. Karpal Tünel Sendromu'ndan dolayı uyuşan ellerimde cabası. Her şeye rağmen ellerim ve gözlerim iyi bir ikili; otomatiğe bağlamıştım. Zaten çok zekâ gerektiren bir iş yapmıyor, ekrana yansıyan evraktaki gördüğüm rakamları yazıyordum.

Ellerimin klavye bilmesi, gözlerimin görüyor olması bir de okumayı biliyor olmam yeterliydi. Elim kalem tutuyor olması mühim değildi mesela. Diploma dahi sorulmamıştı işe alım sürecinde.

Saat geç olmuş, bir an önce çıkmam lazım. Bugün erken çıkıyorum biraz, halletmem gereken işler var. Ama aklım hep yarım günün bedeli olarak kesilecek maaşımda. Tam gün gelmesem ilginç bir şekilde iki günlük ücret kesiliyor. Ne hikmetse bir güne cumartesi, ikinci güne pazar eklenecek dört günlük ücretin kesilmesi inanılmaz manasız gelmiş olsa da iki yıldır çalışıyorum burada. Alıştım artık haksızlığa. İnsan nelere alışmıyor ki? Hava çok soğuk. Bir an önce işimi halletmek istiyor, dışarıda vakit geçirmek istemiyorum. Trafiğin yoğunluğundan dolayı otobüsü değil de metroyu tercih ettim. Biraz uzak ama yürümek iyi gelecekti. Yürümeyi seviyordum, yaz aylarında evden işe, işten eve yürüdüğüm olurdu. Yol üstünde bir markete uğrayarak aldığım çikolatayı yiyerek indim metroya. Bir tek ben vardım. Mesai saatleri normaldi. Sadece yürüyen merdivenin oluşturduğu ses bozuyordu sessizliği. Ardından yüksek sesli bir uğultu duyuldu. Tren geliyordu hem de diğer perona. Trenin hangi perona geleceğini, yarattığı uğultudan anlayabiliyordum. Durakta inen insanların sesleri yürüyen merdivenin sesine karışarak bir kalabalık oluşturdu. Benim beklediğim peronda hala kimsecikler yoktu. Yani yalnızlığım devam ediyordu. Şikayetçiydim aslında bu yalnızlıktan; ama bunu bozacak cesareti bir türlü toplayamadım kendimde. Çekingen oluşum, girişken olmayışım körüklüyordu yalnızlığımı. Yeni bir uğultunun ardından beklediğim tren gelmiş sadece ben binmişim. Havalandırma çalışıyor olsa da kuru gürültüden ibaretti. Rahatsız edici bir koku karşılamış, midemi bulandırmıştı. Bunu belli eden bir yüz ifadesi takınarak boş bulduğum bir koltuğa oturdum. İki durak sonra aktarma yapacağım trenin peronuna geçtim. Diğer taraftan keşke çıkmadan tuvalete gitseydim diye geçirdim içimden. Şimdi tutacak olmak rahatsızlık vericiydi. Çünkü anlatılan bir hikâyeye vardı; sürekli tuvaletini tutanların prostat kanseri olduklarını bildiğimden korkardım hep. Bu sadece hikâyeden ibaret değil gerekti de. Bir keresinde az daha başım belaya girecekti. Çok sıkışmış boş olduğunu düşündüğüm bir parkın kuytu köşesinde, tuvaletimi yaparken beni fark eden bir kadının çığılığı ile irkilmiş, fermuarımı zor bela kapatarak kaçmıştım olduğum yerden. Bu olaydan sonra bir daha böyle bir şeye cesaret edemedim. Korkuma rağmen hep tutmayı tercih ettim. İneceğim durağa geldik. Kapının açılması ile koşturan insan ordusu asansöre binebilmek için yarıştıyordu adeta. Ne yürüyen merdiveni ne de asansörü tercih ettim. Benim gibi az sayıda insanla birlikte merdivenlerden yukarı doğru çıktım. Bu sefer de kalabalığın içerisinde yalnız hissediyordum. Bir türlü, dünyada bir yere konumlandıramıyordum

kendimi. İlk iş bir nalbura uğradım. Halat ip istedim. Ne yapacağımı sordu? “Çamaşır asa-
cağım. dedim. “Halat iple mi?” dedi? Çamaşırın daha çabuk kurumasını sağlıyormuş demem
tatmin etmedi tabii. Nasıl bir yüz ifadesi takınmışım da bu sorulara maruz kalmışım acaba.
Hiç kimse gelip halat ip almıyor muydu? Klasik esnaf, muhabbet arıyor herhalde diye düşün-
düm. Muhabbet edilecek en son insan olduğumu fark ettim. Son paramı da bir ipe verdim. Üç
bankaya ait olan hesabımı kontrol ettim. Hepsi eksi bakiyede, kredi kartları borç içindeydi.
Verdiğim cevaptan hoşnut olmayan nalburun cins bakışları içerisinde dükkândan ayrıldım.
Apartmanın önüne geldiğimde, alt kat komşusu ile karşılaştım. Selam verip muhabbete gir-
meden derhal eve doğru çıktım. Asansör her zamanki gibi bozuktu. Çalışıyor olsa da ben
hep merdivenleri kullanmayı tercih ederdim. Anahtarı kapının deliğine sokarken elim titredi.
Zor bela açtım, içeri girdim. Bir kez daha yalnız hissettim kendimi. Çok sürmeyecek diyerek
bir mektup kaleme aldım; “Sistem dışında kimseyi suçlamıyorum. Çünkü çarkların sadece
kendisi için dönmesi gerektiğine karar verenlerdir benim katilim. İntihar diyecekler ama, bu
bir intihar değil cinayettir. Okudum diplomalı köle olmaktan öte geçemedim. Bir yerlere ge-
lebilmek için çok uğraştım. Hep sonuçsuz kaldım. Her geçen gün borçlandım. Zar zor bir iş
buldum fakat yetmedi. Geriden geldiğim ve asgari ücretle geçinmeye çalıştığım için bir türlü
açılan o arayı kapatamadım. Ölümüne sebep olanlar, ne yazık ki bizleri koruması gerekir-
ken, patronları koruyan sistemi oluşturanlardır. Uygulanan mobbingi, haksızlığı, hukuksuz-
luğu iş verene normal kılmışken, bizlerin kendimizi korumamıza yardımcı olacak ihtimallerin
bile her daim önüne geçmişlerdir. Hayat yolunda yalnızlaştırıldık. Yaptığım bütün girişimler
sonuçsuz kaldı ve her şeye teslim olmak durumunda kaldım. Son olarak bu bir kıyımdır.
Bana kıyılmıştır. Sistem birçok insana kıymaktadır. Yaşananlarla bu ortadadır. Kimseye bir
kırgınlığım yok artık. Sevgili ailem, arkamdan hakkımı aramak isteyeceksiniz biliyorum; ama
boşuna uğraşacaksınız. Eğer sonuca ulaşabilecek olursanız elleriniz katillerimin yakasında
olsun. Gerçekleştirmiş olduğum bu eylem, ben böyle diyorum. Tamamen ses getirmek için.
Bir eylemin de amacı bu değil midir? Bunu tek başına göğüslemekten onur duyuyorum. Bir
başkasına asla önermiyorum, örnek olmasın kesinlikle. Kalemime olan güvenimle birlikte
herkesi sesim olmaya davet ediyorum. Direnmekten vazgeçmeyin. Benimki bir vazgeçiş de-
ğil bir ayaklanmadır.

Hoşça kalın.”

Yazdıktan sonra hayatına son verir. Cenaze töreni kısa bir ayaklanmaya, kitlesel bir eyleme
dönüşür. Beyaz yakanın sesi olur. Mektubu her yerde okunur. Çok geçmeden hayat normale
döner. Tahmin ettiği gibi birçok gazete de ve basında intihar diye yazılır. Mektubundan söz
edilmez. Bu düzen böyle gitmez diyerek mektuptan işkillenerek peşine düşen komiser kuze-
ni. İlk iş kamera kayıtlarını inceler. Yürüdüğü bütün yollarda bir iz arar. Herhangi bir cinayet
bulgusuna rastlamaz. Daha sonra patronu ile hesaplaşmak, peşine düşmek ister. Açığa çı-
kardığı bir sürü yolsuzluğu, şaibeye karışmasının yanı sıra kara para akladığını tespit eder.
Fakat daha fazla sonuç elde edemeden sürgün edilir. Sürüldüğü yerden devam etmek istese
de tehdit edilip girişimleri sonuçsuz kalır. Beyaz yaka ve onun gibiler hep öldükleriyle kalır.

Sefir-i Aşk

Ümran Pekşen

Bilmez adın ağzımda en tatlı baldır,
Çiçekten çiçeğe konmuş bir arı.
Hiçbir yer yoktur ki her mevsim çiçek açsın,
Göğsümdeki diyar-ı aşktan gayrı.

Sevda beklemek midir bir ömür,
Yoksa ömür müdür bekleyen sevdayı.
Bu tutuk gözlerim bir seni mi görür,
Yoksa sen mi kazandın bu davayı.

Benden sana doğru kanat çırpar,
Bekle gönül kuşunu gelir birazdan.
Sarf et! Bir kelamınla çiçek açar,
Azad olur gönül sonbahardan.

Sen şimdi bir bakışın nezaketinde
Gözden akan yaşın zarafetindesin
Sığındığın bir göğsün sefaretinde
Dört bir yanı kuşatılmış esaretsin.

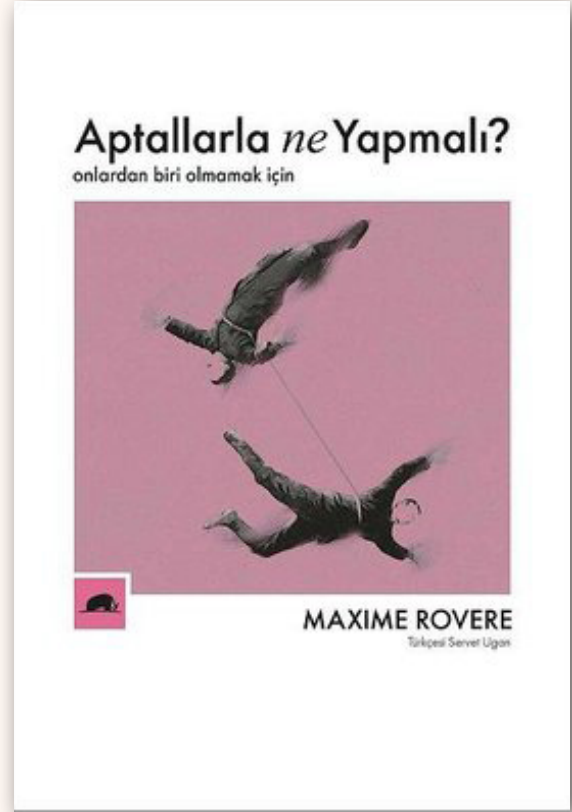
Aptallarla *ne* Yapmalı?

Mukaddes Şahika Esen

Fransız felsefeci, yazar, çevirmen ve akademisyen olan Maxime Rovere, daha çok Spinoza hakkındaki çalışmalarıyla tanınır. Spinoza'nın mektuplarını çevirmiştir. Kurmaca eseri "Spinoza Tayfası" filozofun fikirleri ve yaşamı üzerine kuruludur. Benim ele almak istediğim "Aptallarla Ne Yapmalı" yazarın ikinci kitabıdır. Bu kitabın okuduğum en ilginç kitaplar arasında yer aldığını söyleyebilirim. Aslında tam bir başucu kitabıdır.

Kitapta "Herkes bir başkasının aptalıdır." sözünü okuduğumda yıllar önce üniversitede derste hocamın söylediği bir şeyi hatırladım. İnsanların karşısındaki herkesi aptal sanma gibi bir hastalığı olduğunu söylemişti. Biz birilerinin aptal olduğuna kanaat getirirken biz ne durumdayız? Peki aptallardan biri olmamak için ne yapmalı? Bu sorularla beraber kitap daha ilginç bir hal alıyor. Aptallarla Ne Yapmalı" kitabı felsefeyle ilgilenen ve okuduklarını düşü nerek beyin jimnastiği yapmayı sevenlere hitap ediyor. 158 sayfa ince gibi görünse de her bir cümleyi atlamadan üzerinde düşünebilmek için büyük bir dikkatle okumak gereklidir. Yazarın dili akıcı, tespitlerini ifade etme şekli çok net. Aptallık, tanımı ne olursa olsun mutlaka ortadan kaldırılması gereken bir sorun olarak görünür.

Kitapta altı çizilebilecek ve üstüne konuşulabilecek birçok cümle var. Ben dayanamayıp bazılarını paylaşmak istiyorum: "...dünyayı sizi isyan ettirdiği için değil, onu sevdiğiniz için-aynı zamanda olduğu gibi sevdiğiniz için değiştirin, bu yol sizi tercihlerinizden alıkoymaz." İlham veren düşüncelerden biridir. Durumlara bakış açımız birçok şeyi değiştiriyorsa, bakış açımızı değiştirmek için iyi bir zaman olabilir. Kitapta özellikle etkileşimlerinizin önemine değinilen bölümden ayrıca etkilendiğimi belirtmek isterim. Kendini bağıra bağıra ifade etmeye çalışan, değerlerini dikte eden, ısrarla savunan insanları tekrar gözden geçirme ihtiyacı duydum. Peki ama "Değerlerimizi savunmak zorunda değil miyiz?" diye soracak olursanız size yanıtım şu: Değerlerinize önem veriyorsanız onları kesinlikle savunmayın. Kitapta geçen "...sizi başkalarından ayıran değerleriniz değil, ilişkileriniz ve bu ilişkilerin kalitesidir." ve "Etkileşimlerinize özen gösterin, değerleriniz peşinden gelecektir." cümleleri de oldukça etkileyiciydi. Aptallarla Ne Yapmalı kitabını okurken, felsefenin, düşünmenin, sorgulamanın ne kadar önemli olduğunu anlayıp, kendinizi aptallık kavramı ve çevrenizdeki aptallar üzerine düşünürken bulabilirsiniz. Keyifli okumalar.

MEDET'SİZLİK

Melek Zehra Balcı

Dişardan duyulan sessizlik bu içerden gelen, derinlerde yankılanan sessiz çığlıkların. Kahve kokulu bir yağmur etkisi var ortamda. Her yer bilinmezlik. Gözlerimin tutamadıklarına ikna olmayasım var günden güne. Haklı çıkarken basamakları; insanın canı bu kadar yanmalı derim ben, kendi adıma. Tamamına eremiyorsan hayatımda gölgeni kabul etmez ne ağaçlarım ne de huzura erme isteğim. Sen kendine dön, git yoluna. Benim yolum benden yana. Kendi irademle halledilemeyen şeyler yukarıya teslim edildi ama sabrın son demleri belli ki. Bıçak, hayatımla köprü kuran kemiğin üstünde her yeni gün onunla oynaşmakta. Kemik alıştı bu duruma artık etin canının ne kadar yandığından bir haber, dökülen kan ne umurunda onun dayanıklılığında. Benliğinle baş başa buna engel olamıyorken ruhu kaybolmuşlara ne had ne hudut dilde. Bedenden ileri gitti bu yorgunluk bende.

Atan kalbimin her darbesinde anlamadığı bir şeyler var belli ki. Öyle bir manasızlık yayılıyor kıyılarından deryalara. Ladesin anlamı kalmadı, elimde kemiğimle yapayalnız kaldım rıhtımlarda. Aklımdan geçersen de ben bağırısam ne fayda. Benden geçmişin artık. Kalemin ucundan akan birçok kelimedeki ilk masa değil yansıyanı. Derininde nihan, ruhunu satmışın anlamadığı. Çare arayan bulur ya arayamayana ne vermeli? Hevesi nasıl yerine getirmeli? Belki de getirmeli. Varsayımlara hayat emanet edilemez. Hissedileni asla kandıramazsın. Kalbini avutursun zamanla ama aklın sana imkân bile vermez sen onu avutasın. Görmezden gelemeye ne nefes almak imtihan. Zaman acımasızca ileriye giderken başa saramamaya başlamak pikap iğnesinin kırılması gibi. Berisinde olanın çizik olup olmaması önemli değildir artık. Oradadır, vardır ama içeriden yoktur. Görünümde var olabilir ama içeriden, derinlerinden bir ses yankılanmaz zaman ilerledikçe. Çoğu kez çoğunluk gördüğüne inanır. Azınlıkta birkaç şanslı bir ihtimal fark eder. Zamanla bunu ümit etmekte geçer. Zararlı olanları doğa kendi başına yok eder. Elbet döner özüne.

Göğe uzanmış dalların en sivri ucunda kuş yuvaları. Ne bir korku ne bir cesaretsizlik ve işte ondan gelen bu özgürlük. Yaratılmış olana ihtiyaç duymama, gerek kalmama, medet'sizlik. Herkes kendine gidince sadece kuş sesi, ona eşlikçi kızılığın dibine çökmüş mavi yeşilden gelen su. Birleşmelerine kim mâni? Kimsenin lehine bırakılmamış akıbetleri. Ayırdına var kanatların hükmünü. Nedensiz değil sivri uçlarda kurulan yuvalar, orada yetiştirilen yavrular. Çok da değil gerçek. Ne kadar tek o kadar yek. Ahengi bozana bin ah olsun ilelebet. Bu yükü omuzlarına alanda yok bir daha iflah. Ahın sorgusu yedinci katta. Zamanla soramadım neler olduğunu. Sorgusuzca teslimiyet. Gözlerimin içinde yer edinmek isteyen bir ışık hüzmesi. Tam ilerde bana yansıyorken, toprağın nemli kokusundan anlarım yağmurun az önceki gidişini. Karışmadan tek kalmak öyle güzel ki; yokluk koymaz artık kalbim hiçbir atımına. Ben benden kendi yolumda.

Yabancıya Notlar

Helin Yardımcı

Biliyorum, bilmezsün sevgiyi
Geminin kamaraları her daim boş
Koca denizin ortasında
Salınır durursun yapayalnız

İnanıyorum, öğrenebilirsin sevmeyi
Gözlerinde, sökülmenin acısını henüz kavrayan
İnce, ipince bir sızı belirliyor
Huysuz, ölmek üzere

Kandırıyorum, denemiyorsun
Yüreğimin içinde sana yazılmış romanlar...
Açıp baksan birine
Göreceksin, ne büyük keder seninle yaşamak

Görüyorum, talihsiz bir kuşun
Kanadından akan hüznler var ellerinde
Avuçlarının içine gizlenmiş
Ayrı ayrı güvertelerde gizlenen çığlıklar

Bakıyorum, geziyorsun dünyayı
Bilmediğin çok şey var, ağırlaşıyorsun
Sen değil, dünya seni keşfederken
Yıkılıp kalıyorsun kalabalığın arasında

Ne duyan oluyor ne gören; dilsiz kuşlar bunlar, tanımıyorlar birbirlerini.

Candan'a Mektuplar

Candan Yılmaz

Sevgili Candan,

Nasılsın, yıllar sonra binlerce Candan'ı arkada bırakırken? Söyle nasılsın? Karmakarışık mısın değil mi? Pencere pervazındaki damlalardan yansyorsun evrenine. Ne kadar çabuk bir genişleme oldu çemberinde?

İyi insanlar, iyi ki varlar.

Senin şansına erişebilecek var mı? Soruma cevap vermedin. Biliyorum, oldukça farklısın. Hep böyle miydi yakarışların ve arzuların? İçinde zehirlendiğin hapishanelerinde katıksız bir coşku var ellerinde. Aydınlanıyorsun bilinmeze. Bilinmeyi bildiğin kadar kendini çıkmazlarda bilesin yine. Zorlanmamalı, dehlizlerinde kopuk bir olmamışlık var. Bilirsin ne zaman bağımsız ve yalnız öykülerinde yeni senaryolar bulursan kemanın bilir ki gecelerde melodi olur akarsın sorgusuz ve boş saydamlıklarına. Tek ihtiyacın olan ilahi bir Bach klasiği, biliyorsun. Geceye yaren olup "Air on The G String"e teslim olduğun o eşsiz ve zamansız anın. Bay Unique kollarında dans ediyor. Bu mektuba bakıp güleceksin değil mi? Kemanına aşık olman sana garip gelecek. Oysa dünyamızda mad-desel ve beşeri sevgiler yeşeriyor, sen nasıl burada yok olanda ulvileşirsin ve anlamazlar Candanlar. Kaçıp kurtulmak gerekmiyor. Biliyorsun hepsi zihninin sana işkencesi oldu her zaman. Vitrinde ifadesiz duruşumlarım vardı ve gerçekten de aynalar kırıldı. Pelesenk olduğum ne varsa yalan bir senaryoydu. Candan'a "Yalvarıyorum." dedi. "Candan'ı özgür bırak!" Büyük bir neşeli utançla denilir bana, adı gibi Candan olanlara yakışır Candan. Kurtuluşu arayan onlarca yıl ve kulağımda müzik cümbüşü damar damar beynimi küçümsüyor. Kaçıyorum köklerinden onların, herkes biliyor. Senelerdir biliniyor. Canavarları ürettim ve tükettim. Şaşırmak değil içimdeki büyük bir terk olunuşa alışmaktı. Küçük kız çocuğuna ne oldu böyle? Bana sitemleri vurdumduymazca ve tutarsızca hissettirdi. Tek değilim biliyorum. Ben, ornitorenklerim ve alternatif hayatlarım her zaman istenilen uyumda süreklilik gösteriyor. Ahengin önemini vurgulamaya gerek olduğunu düşünmüyorum. Biraz da düşüncelerinden bahsedelim. Ne kadar çarpık ve otomatikler değil mi? Oysa bu kavramları nereden bilecektin? Okudun, öğrendin, geliştin. Hayalindeki insana evrilebilmek için direnişin. Lakin çok uzaksın sanki. Bu satırlardaki her kelime gibi karadelik etkisi yaratıyorsun içimde. Anlamını bilmediğin yerde durma diyor hayat. Anlamsızlık iyi değildir. Ya peki anlam sözcüğü neden literatürümde bu denli etkili? Düşünüp duruluyor şimdi. Yok, bazen olmayınca olmuyor ne anlam ne kavram. Durulduk sonunda. Sevdiklerimiz iyiler, her şey yolunda. Dualarımız amacına ulaşıyor. Bunu içimizde herkes söylüyor. Artık içimde bir ses yok. Garipleşti uykularım, aptalca rüyalarımın arındım. Kim bekliyor ve kim biliyor? Sessizlikte gölgelenmiş akrilik boyalar gibi çaresizleştik. Yalnızlığımıza bir kılıf uydurduk ve bulunduk. Özgürüz değil mi? Nihayet. "Çok düşünmemeli bazen." dendi. Satırlarca susanmış bir kendiliğin evrenine bıraktım iplerimi. Verimli mevsimlerim süreklilik kazanıyor yeniden. "Seviliyorum çünkü kendimi seviyorum." dedin. İçten söylenmiş cümleler pasını siler mi yoklukların? Sordum, sorguladım yine. Lafügüzaf hayallerim değildi içimden sökülen.

Sen Candan, sen bilirsin pare pare olmuş yüreğindeki sancıları, ağlayarak büyüttüğün demirden yalnızlıklarını. Bambaşka olmak, sıyrılmak ne varsa dolu ayrılıklar ve bomboş sokaklardan... Kendine sığınak olmayı seçerek değiştirdin galaksilerini. Ne güzeldin seslerinde bekleneni aratırken gerçeklerine. Seni seçecek bir sen vardı içinde ve gördün sonunda düzelince her zerrede. Gecelerce yazarsın şiirlerini, okursun yaralarını, gözlersin kimliklerini ve bulacaksın. Her zaman oradaydın, Candan'ın kıyısında... Derin denilmemeleri olmazlara, oldurmalı yollarını. Sen şükrettin var olanlara. Şükrettin yıllarına, sağlığına. Bugün buradayız. Yenilmez savaşlarda galibiz biz. Özgürüz biz.

Seni seviyorum Candan.

Sinan Urhan

Can Kesiği

Ciğerlerim can kesiği
Havsalamda dört duvar.
Toprağın üzerinde bir ben mi mağmum?
Hoyrat zorbalıklar...
Sessiz,
Belki biraz suskun.
Kendimi sahte bir hayalle
Cebelleşirken buldum.
Toplanmış pervasız,
Meşum bulutlar.
Ölsem şuracıkta
Kime ne zararı var.

Mevlüt Karadeniz

YAŞAMAK!

Eğer yaşamak denirse buna, yaşıyorum!
Yüz yıllık bir çınar gibi yıkık ve dökük.
Taze bir fidan gibi küçücük
rüzgarda, köklerinden sökülecek
kadar kırılgan ve titrek.
İlmeği boynunda bir idam mahkumu gibi umutsuz.
Karada, su göleti bulmak için son nefesine kadar çırpınan
bir balık gibi hâlâ umutlu.
Çok sevdiği için memleketini, sürgün edilmiş bir şair gibi
hasret dolu.
Anadolu'nun çorak topraklarında
Güneşin buseleri ile teni esmerleşmiş, dudakları çatlamış,
gün boyu ter dökmüş ve akşamın serinliğinde
evine dönen rençber bir adam gibi yorgun.
Öyle bitik, öyle umutsuz, öyle yorgun ve öyle umutlu...
Evet, yaşamak denirse buna,
İşte... işte yaşıyorum!

Doğu Ekspresi

Namık Budak

Cep telefonuma gelen Bursa-Ankara otobüs biletinin kısa mesajı trenle gidip uçakla döneceğimiz doğu seyahatimizin işaret fitili oldu. Turumuzu düzenleyen firmanın, 19 Ocak 2022 Çarşamba günü başlayacak olan gezimizin habercisiydi bu. Yolculuğumuz; yaklaşık 1 gün tren yolcuğu, 3 gece Kars'ta konaklama, Kars ve çevresini gezme, ardından Erzurum ziyareti şeklinde kısaca özetlenebilir.

Belirlenen saatte Ankara Garı'ndayız. Tur yetkilisinden aldığımız biletlerle kompartımanlarımıza erkenden yerleşiyoruz. Heyecanlıyız. Hareket saati geliyor; ancak burası Türkiye. Doğuluyuz biz. Yaklaşık 15 dakikalık bir rötarl hareket ediyoruz. (Sonradan öğreniyoruz ki rötart konusunda, bu bir başlangıç.) Ankara'dan doğuya kıraç, çorak, ağaçsız bir coğrafyada ilerliyoruz. Bursalıyım. Tren nedir bilmem, kitaplardan öğrendiğim kadarıyla... Yıllankavi yollarda gidiyoruz. Evet gerçekten de öyle kıvrıla kıvrıla Anadolu'nun içine ilerliyoruz, yanımızdan akan derelere paralel...

Hava kararana kadar manzarayı izleyerek yola devam ediyoruz. Yorulduk. Akşam atıştırmaları ve sonrasında yataklarımızı açıp istirahat... Derin, uzun bir uyku bizi bekliyor altlı üstlü ranzalarda.

Sabah oluyor, evden getirdiğimiz kahvaltılıklarla güne başlıyoruz. Yine

muhteşem manzaralar eşliğinde ilerliyoruz Anadolu'nun içlerine. Zaman içerisinde mekanları bir bir geride bırakarak yol alıyoruz. Bu kadim topraklar beyaz gelinliğiyle karşılıyor bizleri. Anlatılmaz, yaşanır.

Uzun bir mola vereceğimiz İliç'teyiz. Bu molaı Kemaliye (Eğir) ilçesini ziyaret ederek ve Karanlık Kanyon'da kısa bir mola vererek değerlendiriyoruz. Tekrar trendeyiz ancak ciddi bir rötarla karşı karşıyayız. Biraz gidip biraz duraklayarak, kâh istasyonlarda kâh aralarda duraklayarak programın 5 saat gerisine düşüyoruz. (Kondüktörden lokomotif arızası ve su ikmal olarak rötart açıklaması alıyoruz; ama önemli değil. Biliyoruz. Biz doğuluyuz. Zamana pek uymayız ve zaten mutluluk yolun sonunda değil, bizatihi içinde. Keyfini çıkarıyoruz.)

Karanlık Kanyon, Erzincan

Bir sonraki uzun molamız Erzurum'da; ama saat 23.00'da (planlanan 16.30 civarı) vardığımız için treni terk etmiyoruz. Dışarısı buz... Tekrar yataklarımızı açıp istirahata geçiyoruz. Tahminimize göre sabah 05.00-06.00'da Kars'ta olacağız ve öyle de oluyor. Rehberimizle görüşüyorum. Bizi bekliyor olacak ve otelimize yerleştikten sonra bir sonraki günün programı başlayacak.

İlk gün sabah 10.00 gibi otelin önünde toplanıyoruz. Otobüsümüze binip planlanan Kars gezisine çıkıyoruz. İlk durağımız Kars Müzesi. Burada bir dinazor fosilinden başlayarak tarih yolculuğuna çıkıyoruz. Ardından etnografik sergileri izleme fırsatı buluyoruz. Tekrar otobüsümüzdeyiz. İstikamet bu kez Kars Meydanı. Bir örneği Samsun'da bulunan at üzerindeki Atatürk heykeli önünde hatıra fotoğrafı çektirdikten sonra eski bir kilise olan şimdinin Fethiye Camisi... Cuma vaktine denk geldiğimizden dolayı içeriye giremiyoruz; ama dışarıdan bakılınca Baltık mimarisi ile kesme taşlardan yapılmış görkemli bu bina dikkatimizden kaçmıyor.

Sırada Askeri Müze ziyareti var. Bahçesinde Kazım Karabekir Paşa'ya Ruslar tarafından tahsis edilen vagonun önünde öz çekimlerimizi yapıyor ve içeri giriyoruz. Savaş anının çok güzel sergilendiği bir müze burası: Yaralıların tedavi edildiği odaların canlandırılması,

Sarıkamış'ta donarak şehit olan canlarımızın sembolik çarıklarında yanan ve sonsuzluğa uzanan kandillerin sergisi... Muhteşem. Ruhları şad olsun.

Hava soğuk. Şimdiki istikametimiz eski bir Ermeni Konağı. Tavanı 6 havarinin figürü ile bezenmiş bir odadayız. Rehberimiz burası ile ilgili açıklamalarda bulunuyor. Başka bir odada da 6 havarinin olması gerektiğinden bahsediyor ama yok.

"Büyük bir olasılıkla tavan boyanmıştır." diyor, üzülüyoruz. Karşı sokaktaki kilisenin papazı için yaptırılan bu büyük köşk ziyaretimizi alt katındaki mekânda kahvelerimizi yudumlayıp ısınmaya çalışarak noktıyoruz.

Bundan sonrası yine yaya. Üşüyoruz ama ellerimiz ceplerimizde değil; zira yerler buz... Buzla dans... Yürüyerek şehrin sırtlarında birçok tarihi bina geziyoruz. Şimdilerde Defterdarlık Binası olarak kullanılan büyük bir bina tam köşede. Baltık

mimarisi ile yapılmış Rus Evleri sağlı sollu karşımıza seriliyor, ızgara planlı sokak ve caddelerle. Yerler düzenli parke taşları... (Karslı bir hemşehrimizin dediğini hatırlıyoruz. Ruslara sesleniyor: "Bu yolları zamanında ne güzel yapmışsınız. Ara ara gelip tamiratını, bakımını da yapsanız.) Karşı çaprazımızda Valilik Binası... onu solumuzu alarak aşağıya doğru iniyoruz. Solumuzda Azerbaycan Konsolosluğu ve az aşağısında yıkık bir bina: Askeri kışla... Biraz daha aşağıya inip sola dönüyoruz. Sol kolumuzda bugün otel olarak kullanılan Katerina Köşkü'nü ziyaret ediyoruz. Önünde hatıra fotoğraflarımızı alıyoruz, bol bol öz çekimlerle.

Şimdi yönümüz öğlen yemeklerimizi yiyeceğimiz, yöresel lezzetleri tadacağımız Kaz Evi.

Sıcak bir mekân. Kaz etimizi (biraz ağır yağ kokusunu göze alanlara tavsiye olunur) yedikten sonra hemen karşımızda bulunan Kars Kalesi'nin eteklerindeki tarihi mekânları geziyoruz. Çok üşüyorum. Gruptan izin isteyerek bir kahvede dinlenmek üzere turu kısa kesiyorum. Zaten buraları geçen yaz ziyaret etmiştim. Tur kalenin dibine dek, diğer Katerina Köşkü'ne kadar uzamış. O da şimdi yine otel olarak hizmet veriyor.

Fethiye Camii, Kars

Katerina Köşkü, Kars

Sabah Ani Harabeleri ve Çıldır Gölü gezileri var; ancak ben biraz rahatsızım. Katılamıyorum. Gün sonunda büyük bir çoğunluğu ziyarete açılmış Ani Harabeleri'nin güzelliğinden, buz tutmuş Çıldır Gölü kenarında yenen balığın lezzetinden söz ediyor katılımcılar.

Ani Harabeleri, Kars

Dönüş yolculuğu başlıyor. Pazar sabahı Erzurum'a doğru yol almaya başlıyoruz. Öncesinde Sarıkamış'ta bir mola veriyoruz. Sarıkamış'ta panoramik bir tur attıktan sonra kayak tesislerine gidiyoruz. İsteyenler telesiyeye kısa bir gezi yapıyor; ama biz kafede oturup sıcak birer salep içmeyi tercih ediyoruz, çıtır çıtır yanan odun sobasının yanı başında. Tekrar yoldayız. Yaklaşık iki saatlik otobüs yolculuğundan sonra Erzurum'dayız. İlk durağımız meşhur Çağ Kebabı Salonu. 4 adet çağ götürüyorum. Burada çağ kebabının Artvinlilere mi Erzurumlulara mı ait olduğu tartışmasına noktayı koyuyorum: Erzurum.

Kongre Binası, Erzurum

Yemekten sonra Erzurum Kongresi'nin düzenlendiği binaya kadar yürüyoruz. Taş bina, küçük bir okul. Kongrenin yapıldığı salon da büyükçe bir sınıf. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere doğu illerinden ve Karadeniz'den katılan delegelerin isimlerini, fotoğraflarını görüyoruz, minnetle, şükranla... Hatıra fotoğrafları çekiyoruz.

Otobüsteyiz. İstikametimiz Üç Kümbetler. Buram buram tarih kokuyor, Erzurum evlerinden örnekler de görüyoruz. Şimdi Çifte Minareli Medrese'deyiz. Bina yapımının, minareler arasındaki farkın, minarelerin yarım kalışının trajik öyküsünü dinliyoruz rehberimizden. Yakutiye Medresesi var sırada. Kapısında ve minaresindeki işçilik neymiş öyle, muhteşem. Erzurum Evleri konseptindeki bir mekânda çay içip fırında patates (buranın olmazsa olmazı) yedikten sonra Oltu Taşı imalatı ve satışının yapıldığı Taşhan'ı, diğer adıyla Rüstem Paşa Çarşısı'nı ziyaret ediyoruz.

Üç Kümbetler, Erzurum

Yakınlardaki bir pastanede kısa bir çay kahve molası veriyoruz. Planlanan saatte rehberimiz bizi Erzurum Havaalanı'na getiriyor. Olumsuz hava şartlarından dolayı zorlu bir uçak yolculuğundan sonra İstanbul ve sonrasında Bursa'dayız.

Gezdikçe ceplerimiz değil ama dünyamız zenginleşir. Devam...

Çifte Minareli Medrese

Geziğin

KÜL

Minel Öztan

Toprak beni kabul etmez,
Yıldızlardan söz etmiyorum bile.
Beni yak ve küllerimi denize dök dökebilirsene,
Hırçın rüzgar izin vermez savurur,
Boş ver onun da hıncı bana.
Ellerindeki küllerim,
Kızgın bir boğaya karşı tutulan kırmızı renk gibidir,
Bir an önce kurtul.
Gözyaşların akmasını benim için,
Hırçın denize hakaret olur,
Tükenene kadar utanç etrafını sarar durur...

Edebiyat Kültür Sanat
raf

iletisim@rafdergi.com

raf.dergi

raf_dergi

rafdergi.com